

ДОБРЫ ВЕЧАР

Добрый вечер

МІНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ГАЗЕТА

1995 СТУДЗЕНЬ 26 ЧАЦВЕР

№ 16/ 944

Цана 60 рублёў

СТАЛІЧНАЯ ХРОНІКА

ПА ПАВЕДАМЛЕННЯХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ «ДВ», АГЕНЦТВАЎ РІД, БЕЛАПАН, БЕЛІНФАРМ

СООТВЕТСТВУЕТ ЕВРОПЕЙСКИМ СТАНДАРТАМ

22 января состоялась торжественная передача диагностического комплекса для детского хирургического центра 1-й минской городской клинической больницы.

Его построили и снабдили всем необходимым немецкие друзья Беларуси из земли Северный Рейн-Вестфалия. Средства на строительство собраны организациями и гражданами Германии при активном участии созданного ими Фонда помощи детской хирургической клинике Минска.

В этот же день в Минском международном образовательном центре состоялась посвященная этому событию пресс-конференция. Разговор шел о планах на будущее, в частности, о приеме белорусских врачей их зарубежными коллегами. Для наших соотечественников будут организованы курсы по обучению работе с современной хирургической техникой.

Владимир ЛЕБЕДЕВ.

В ОФИЦЕРСКОЙ ШКОЛЕ БИЗНЕСА — ВЫПУСКНОЙ

В Колодищах состоялся третий выпуск слушателей Белорусского центра переподготовки и трудоустройства военнослужащих запаса Министерства обороны.

«Путевку в бизнес» получили 135 бывших офицеров, прошедших обучение по шести специальностям рыночной экономики: менеджмент, маркетинг, финансово-кредитная деятельность, коммерческая деятельность, коммерческая деятельность на рынке товаров и услуг, внешнеэкономическая деятельность, бухгалтерский учет, анализ и аудит.

Более семидесяти процентов выпускников, по данным руководства центра, будут сразу же трудоустроены. Их ждут банковские структуры, инвестиционные фонды и компании, государственная налоговая инспекция, коммерческо-производственные фирмы.

Пресс-служба Министерства обороны — специально для Агентства РИД.

26 СТУДЗЕНЯ. 15.30. ПЛОШЧА СВАБОДЫ

Мінскі гарвыканкам даў дазвол на правядзенне прафсаюзамі 26 студзеня мітынгу пратэсту.

Аднак не на плошчы Незалежнасці каля Дома ўрада, як планавалася арганізатарамі, а на плошчы Свабоды. Каардынацыйны савет па арганізацыі акцыі пратэсту пачаў распаўсюджваць у працоўных калектывах рэспублікі лістоўкі, дзе ўтрымліваецца заклік прыняць актыўны ўдзел у праводзімых прафсаюзамі дзеяннях.

Ірына ЛЕЎШЫНА.

ЭВМ — НА ЭКСПАРТ

На Мінскім вытворчым аб'яднанні вылічальнай тэхнікі (МВАВТ) прайшлі выпрабаванні доследныя ўзоры новых высокапрадукцыйных ЭВМ агульнага прызначэння ЕС 1230 і ЕС 1181 з прадукцыйнасцю пяць і дваццаць мільёнаў каманд у секунду адпаведна.

Мадэль 1230 прызначана для замены практычна ўсіх ЭВМ тыпу ЕС, пры гэтым яе хуткасць вышэй у пяць разоў, энергаспажыванне менш у 15-20 разоў, а займаемая плошча — у 10. Пры распрацоўцы машын выкарыстоўвалася сучасная элементная база. Мяркуецца выпуск гэтых ЭВМ на знешні рынак. Ужо заключаны дагаворы на іх пастаўку ў Расію. Сёлета плануецца пачаць таксама пастаўкі новых ЭВМ у розныя галіны беларускай эканомікі. Акрамя таго, на МВАВТ асвоены выпуск новай мадэлі канкурэнтаздольных персанальных камп'ютэраў, прызначаных для розных відаў дзейнасці, у тым ліку, для адукацыі.

Марат УРУБЛЕЎСКІ.

АРЕСТА БЕЛОРУССКИХ ДЕНЕГ НЕ БЫЛО

На прошлой неделе в печати было сообщение о якобы проведенном замораживании счетов Нацбанка РБ в Центробанке России.

Однако сведения оказались не совсем точными. Как выяснилось, Центробанк РФ просто распорядился закрыть корреспондентские счета Нацбанка Республики Беларусь в других крупных коммерческих банках России. Таким образом, были лишь упорядочены финансовые отношения Центральных банков двух государств. Они обрели именно ту форму сотрудничества, которой придерживаются главные финансовые институты во всех цивилизованных странах.

РИД.

КУРС ОБМЕНА наличной валюты в коммерческих банках на 26 января 1995 г.

Наименование банка	Доллар США покупка	Доллар США продажа	Немецкая марка покупка	Немецкая марка продажа	Российский рубль покупка	Российский рубль продажа
КОМПЛЕКС	11520*	11790	7392*	7681	2.69	2.83
БЕЛВНЕШЭКОНОМБАНК	11550*	11800	7625*	7790	2.4	2.8
БЕЛАРУСБАНК	11680 11700**	12120*	7570*	---	2.76*	3.09*
БЕЛБИЗНЕСБАНК (гл. оп. упр.)	11600*	11900*	7500*	7750*	2.5	2.9
НАРОДНЫЙ БАНК	11450*	11720	7440*	7700	2.56	2.82
ПРИОРБАНК	11550 11650**	11750	7630 7690**	7760	2.3	2.85
ПРОФБАНК	11600 11700**	11850 11950**	7450 7500**	7700 7750**	2.65 2.8**	3 3.1**
СБЕРБАНК	11500	11780	7350	7600	2.5	2.75
ОЛИМП	11600 11646**	11800 11883**	7380 7410**	7680 7734**	2.71 2.79**	2.8 2.95**
ДУКАТ	11500*	11750	7400*	7700	2.5	2.95
финансовая компания СОЛИД	11500	11750	7300	7650	2.8	2.85
МИЛАВИЦА филиал АКБ ДУКАТ	11450*	11720*	7100	7550	2.4	2.9
"ИНТЕРКОНТИНЕНТАЛЬ-СКВ"	информация на 9.50 не получена					
БЕЛБИЗНЕСБАНК (гор.дир.)	11550	11800	7450	7650	2.65	2.85
ВЕЛЕС филиал АКБ ДУКАТ	11550 11740**	11800	7350 7750**	7650	2.5	3
ПОИСК	11600	11800	7100	7600	2.4	2.75
Филиал N 1 банка "ОЛИМП"	11600 11658**	11800	7300 7336**	7600	---	---
ЕВРОПЕЙСКИЙ	11550 11700**	11850*	7350 7550**	7700 7650**	2.65 2.75*	2.8 3*
ТРАНЗИТНЫЙ	11500 11650**	11700 12000**	7300 7400**	7650 7800**	2.45	2.8
БЕЛБАЛТИЯ	11500	11680	7450	7550	2.65	2.85
БЕЛИНВЕСТБАНК	11300	11700	7300	7700	2.3	2.9
МАГНАТБАНК ф-л 001	11350*	11650*	7270*	7450*	2.6	2.8*
ГУБИСС-РЕСУРС (за рос.руб.)	11500 4100	11800 4300	7300	7600	2.7	3
НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК (официальный курс для б/н расчетов)	11740.00		7752.25		2.87	

* -- возможна операция за наличный и безналичный расчет

** -- операция проводится только по безналичному расчету

В течение дня курсы могут меняться, курсы головного управления банков могут несущественно отличаться от курсов, установленных в обменных пунктах.

Информация (на 9 час. 45 мин.) подготовлена "Агентством Грекова".

☐ **КОРАТКА**

Консульскае ўпраўленне Міністэрства замежных спраў Беларусі ў сувязі са з'яўленнем у сродках масавай інфармацыі паведамленняў аб дазволе безвізавага ўезду ў нашу рэспубліку жыхароў населеных пунктаў Друскінінкай і Ратнічаская Апілінка Варанскага раёна Літвы афіцыйна абвясціла, што ніякіх змяненняў у парадку ўезду-выезду ў Беларусь грамадзян Літоўскай Рэспублікі не адбылося.

* * *

На Мінскім аўтазаводзе ідзе зборка 10 аўтобусаў МАЗ-101 «Неаплан», якія на 80 працэнтаў будуць складацца з айчынных камплектуючых.

Больш за 40 беларускіх прадпрыемстваў падключана да выпуску дэталяў для «Неапланаў».

* * *

В последнее время в Минске возникли перебои в продаже сметаны, творожных изделий и кисломолочной продукции. Аналогичная ситуация сложилась по стране и с детскими молочными смесями.

Как пояснили в Министерстве торговли, ситуация объясняется уменьшением объемов закупок молока и задержкой доведения по областям заказа на поставку товаров для государственных нужд, в связи с чем не выполняются заявки на молочную продукцию.

* * *

29 января в минском Дворце культуры железнодорожников состоится коллективный День отдыха для родителей с детьми.

В театральном зале народным цирковым коллективом Дворца будет дано представление. Перед началом спектакля в фойе откроются выставка-продажа товаров народного потребления и произведений декоративно-прикладного творчества, уголок фотографа и кафе.

* * *

2 февраля предполагается приезд в Беларусь делегации Государственной Думы России во главе со спикером Иваном Рыбкиным.

* * *

Белорусский научно-исследовательский инженерный центр (БелНИИЦ) освоил выпуск товаров народного потребления.

Среди последних новинок — телевизионные антенны для приема дециметровых и метровых волн, которые позволяют смотреть передачи 8 канала, Санкт-Петербурга, НТВ. В начале года выпущена первая серийная партия антенн в количестве 20 штук. В дальнейшем их производство будет ориентировано на спрос. Предполагаемая цена одной — от трех до десяти долларов.

* * *

С 25 января в два раза увеличиваются тарифы на услуги автотранспорта междугороднего сообщения.

Как сообщили в МГП «Минскпассажиравтотранс», стоимость проезда в машинах мягкого типа отныне составит 130 рублей, в машинах жесткого типа — 120 рублей за один километр проезда. Увеличение тарифов на услуги пригородного автотранспорта пока не планируется.

* * *

В Бресте прошло совещание экспертов комиссии по организации международных железнодорожных пассажирских перевозок. В нем приняли участие представители Беларуси, Болгарии, Польши, России, Украины, стран Балтии.

Основной темой обсуждения стало расширение и совершенствование системы льгот и скидок на пассажирские тарифы. Было достигнуто соглашение по снижению тарифов для детей из Чернобыльской зоны, выезжающих для лечения и оздоровления, а также для слепых.

ПЛАТА ЗА БИЛЕТЫ — АПЛОДИСМЕНТЫ

ДК ветеранов приглашает любителей фольклора, а также театралов на творческие вечера, которые состоятся здесь в ближайшие выходные бесплатно.

28 января выступит фольклорный ансамбль «Горлица» из Белорусской политехнической академии. 29 января состоится концерт студентов школы-студии гильдии киноактеров Беларуси.

Начало вечеров в 16.00.

Елена КЛИМЕНКО.

ЛЮДЗЬМІ ЗВАЦЦА

БІЦЬ У ЗВАНЫ,

АЛЬБО ЧАМУ РОДНАЕ СЛОВА БЛУКАЕ ПА ПАКУТАХ?

Закон аб мовах, які дзейнічае ў нашай дзяржаве пяць гадоў, выконваецца дрэнна, — заявіў учора на прэс-канферэнцыі для журналістаў старшыня парламенцкай Камісіі па адукацыі, культуры і захаванню гістарычнай спадчыны народны паэт Беларусі Ніл ПЛЕВІЧ.

Людміла КЛАСКОЎСКАЯ, «ДВ».

Нагадаўшы, якім драматычным і няпростым быў шлях да прыняцця закона аб дзяржаўнай мове, Ніл Гілевіч з жалем канстатаваў: блуканне роднага слова па пакутах працягваецца. Найбольш прымальная сітуацыя складваецца ў галіне адукацыі. І тут, зазначыў прамоўца, трэба «пахваліць настаўніцтва, міністэрства, якія прыклалі шмат намаганняў, каб нашыя школы рабіліся ўсё ж беларускімі». Называлася такая лічба: навучаннем на беларускай мове ахоплена каля 70 працэнтаў дзяцей першых і другіх класаў. «І калі гэты працэс не ўдасца павярнуць назад — а я спадзяюся на гэта! — родная мова будзе набываць усё больш шырокі ўжытак», — сказаў Ніл Гілевіч. І тут жы аптымістычна дадаў: «А загаворыць на беларускай мове школа — загаворыць на ёй і ўвесь народ».

Куды больш змрочны малюнак у іншых галінах нашай дзейнасці. Там за родную мову трэба змагацца па-сапраўднаму — біць, як кажуць, у званы! Бо закон аб ёй у многіх дзяржаўных установах выконваецца з грахом папалам. Іншыя ўладныя людзі і брывом не вядуць, каб праявіць аб роднай мове належны клопат, болей таго, лічаць яе за нішто, а то і ўвогуле наступаюць на горла. У гэтым недаацэньванні дзяржаўнымі мужамі самой моўнай палітыкі — падкрэсліў Ніл Гілевіч — сур'ёзная пагроза беларускай мове. Ён патлумачыў прысутным: бяда ў тым, што мову ў нас звычайна зводзяць да сродку камунікацый. Таму трывала і бытуе падыход: ат, маўляў, якая розніца, на якой мове гаварыць? Была б каўбаса, галоўнае. «Ні ў адной цывілізаванай краіне няма такога стаўлення да дзяржаўнай мовы, як у нас», — з горыччу вымавіў прамоўца, і нагадаў крылаты выраз аб тым, што мова — гэта душа народа. І менавіта так да яе трэба ставіцца.

Але чаму тут, уласна кажучы, здзіўляцца? Ніл Гілевіч працытаваў вядомыя публічныя выказванні нашага шаноўнага прэзідэнта, што далі штуршок да ажыўлення антыбеларускай дзейнасці... І зазначыў, што спадзяецца: інтэлігенцыі, усім свядомым людзям удасца пераканаць тых бацькоў, якія не хочуць, каб іх дзеці вывучалі беларускую мову. Бо гэтых людзей уводзяць у зман, на іх бацькоўскіх пачуццях спекулююць тыя, для каго беларускасць — бы костка ў горле.

На думку Ніла Гілевіча, закон аб мовах не выконваецца належным чынам яшчэ і таму, што няма дзяржаўных структур, якія б кантралявалі яго ход. І як не настойвала ягоная камісія, каб у кожным раёне і горадзе пры выканкамах была ўведзена адпаведная кантралюючая пасада, ніхто і брывом не варухнуў. Адмоўна, лічыць ён, адбіваецца на стане беларускай мовы і наша традыцыйна нядбайнае стаўленне да законаў увогуле.

Але ж гэты закон, як і Канстытуцыя, усё ж існуе. Чаму тады не даецца належны адпор так званаму сабору «Белая Русь», які, па сутнасці, нахабна займаецца антыдзяржаўнай дзейнасцю? — запярэчылі журналісты. Ніл Гілевіч вымушаны быў пагадзіцца, што парламенцкая камісія павінна дзейнічаць у гэтым накірунку больш рашуча. Як, дарэчы, і іншыя арганізацыі і таварыствы, што займаюцца вяртаннем нашай спадчыны.

Асабліва, — падкрэсліў прамоўца, — найвялікшая адказнасць у гэтай высакароднай справе кладзецца на працаўнікоў пяра. «Давайце ўратуем мову 10-мільённага народа! — звярнуўся ён да прысутных. — Ад нашых сумесных намаганняў залежыць, ці зойме матчына мова на Беларусі належнае месца — як займае яго любая нацыянальная мова ва ўсіх цывілізаваных краінах».

ДЗЕЛАВЫ МІНСК

НЕПАЛ — НЕ ТОЛЬКІ ЭКЗОТЫКА

Міхаіл ВАЛЬКОЎСКІ.

Яркія ўражанні застаюцца ў падарожнікаў не толькі ад прыроды краіны, помнікаў дойлідства, але і ад страў нацыянальнай кухні.

На жаль, ніколі не быў і наўрад ці ў бліжэйшы час наведаю невялікае каралеўства Непал, што ў Гімалаях. Але непальскія прысмакі пакаштаваць давялося. На міжнароднай выставе «Бізнес-кантакт-95», якая праходзіць цяпер у Палацы мастацтваў, імі частуе фірма «БАБУ» з гэтай краіны. Даволі прыемны, хоць і не вельмі звыклы смак стравам надаюць разнастайныя травы, экзатычныя спецыі, якімі так багаты субтропікі.

У планах маладога гаспадара фірмы — Койрала Ачыут Бабу — адкрыццё ў Мінску маленькага рэстаранчыка нацыянальнай непальскай кухні. А таксама — гандаль скураной вопраткай, выробленай у гэтай краіне.

Непал дапамагае сваім грамадзянам-прадпрымальнікам, усяляк падтрымлівае іх экспансію на рынкі іншых краін (у тым ліку і гнуткай падатковай палітыкай). Да таго ж курс нацыянальнай грашовай адзінкі і цэны ў краіне застаюцца нязменнымі шмат гадоў. Гэтыя передумовы ствараюць, на думку маладога бізнесмена, неблагія перспектывы для яго бізнесу на Беларусі. Што ж, беларускім прадпрымальнікам застаецца толькі пазайздросціць калегам з далёкай азіяцкай краіны.

ПАНОРАМА ПРИЛАВКА

Новый магазин «Белорусские народные промыслы» открылся на Комаровском рынке. Он разместился на втором этаже крытого павильона. Традиционные белорусские изделия из льна и соломки, ткачество, трикотаж, оригинальные сувениры привлекут минчан и гостей столицы. За последние два месяца в республике начали действовать более 50 таких магазинов.

НА СНИМКЕ: управляющий делами Президента Республики Беларусь Иван ТИТЕНКОВ во время открытия магазина.

Фото Аркадия НИКОЛАЕВА, БЕЛИНФОРМ.

САДРУЖНАСЦЬ

САММІТ НЕПАЗБЕЖНЫ

Выканаўчы сакратар СНД Іван Каратчэня сустрэўся ў Маскве са Старшынёй Савета кіраўнікоў дзяржаў Садружнасці Барысам Ельцыным. На сустрэчы абмяркоўваліся пытанні, звязаныя з прызначанай на 10 лютага сустрэчай кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў краін-удзельніц СНД у Алма-Аце. У прыватнасці, удакладняўся парадак дня пасяджэнняў, праходзіла пераразмеркаванне пытанняў, што падпадаюць пад кампетэнцыю або прэзідэнтаў, або прэм'ер-міністраў. Канчаткова парадак дня будзе сфарміраваны і зацверджаны пасля сустрэчы міністраў замежных спраў і плануемага на 3 лютага пасяджэння Міждзяржаўнага эканамічнага камітэта. Аднак ужо сёння можна сказаць, што на чарговым самміце ў Алма-Аце будуць разгледжаны праблемы, звязаныя з падрыхтоўкай да святкавання 50-годдзя Перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Рыхтуецца, у прыватнасці, сумесны зварот кіраўнікоў дзяржаў Садружнасці да народаў краін СНД і сусветнай грамадскасці, будуць разгледжаны пытанні падрыхтоўкі да міжнароднай навуковай канферэнцыі аб выніках Другой сусветнай вайны і значэнні перамогі над фашызмам. На сустрэчы ў Алма-Аце плануецца таксама разгледзець пакет дакументаў эканамічнага характару, абмеркаваць магчымасць стварэння Міждзяржаўнага валютнага камітэта. У галіне ваеннага супрацоўніцтва, магчыма, будуць разгледжаны праблемы забеспячэння заказамі прадпрыемстваў ваенна-прамысловага комплексу краін СНД і падрыхтоўкі ваеннаслужачых. Магчыма таксама, што будуць абмеркаваны праблемы аховы дзяржаўных межаў, у прыватнасці, краін азіяцкага рэгіёну.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ, БелаПАН.

КРИМИНАЛ

Анатолий БЕЛОУС, «ДВ».

У СТУДЕНТОВ-ФИЗКУЛЬТУРНИКОВ ПРАКТИКА?..

Сдается мне, у студентов Белорусской академии физвоспитания и спорта появился оригинальный факультатив. Форма обучения здесь — добровольная, иногда под винными парами и с криминальным оттенком. Это лишний раз доказывает случай, который отмечен в сводке милиции 20 января. В тот день ближе к вечеру нарядом роты ППСМ Московского РОВД на ул.Слободской по приметам был задержан один из студентов этого вуза, который в подъезде одного из домов сорвал с гражданина норковую шапку. Тут же выяснилось, что наш герой был под алкогольным «допингом»...

Двумя днями позже отличился еще один воспитанник этой академии. Правда, в его похождениях ему помогали двое жителей из Борисова, оба неработающие. Так вот, о подвигах этой троицы в Московском РОВД поведал водитель такси. Угрожая пистолетом, парни заставили его развозить их по городу. Сначала маршрут пролег к коммерческому магазину, что по ул.К.Либкнехта. Тут они вынудили шофера раскошелиться на две банки газированной воды «Фанта»... Затем таксомотор направился к жилому дому по ул.Щорса. В одной из квартир они начали избивать хозяина и ломать его аппаратуру. За этим занятием их и застала милиция, за помощью к которой обратился водитель. При досмотре у одного из хулиганов изъяли игрушечный пистолет. Вся троица водворена в изолятор. Возбуждено уголовное дело.

«СКОРАЯ» НЕ ЗАПОЗДАЛА

Кровавый урок преподал во вторник своему сверстнику ученик восьмого класса одной из столичных школ. Аргументом в потасовке разъяренный школьник избрал холодное оружие. Установлено, что эта стычка одноклассников произошла в подъезде дома, где живет потерпевший. В результате подростковых разборок один получил проникающее ножевое ранение в грудь. К счастью, «скорая» не запоздала.

ОГРАНИЧЕННАЯ БЕЗОТВЕТСТВЕННОСТЬ...

В прошедшую субботу с ветерком вознамерился прокатиться рабочий одного из обществ с ограниченной ответственностью. Сам он работал в подобной фирме и был несовершеннолетним. Недолго думая, лоботряс забрался в машину «БМВ», которая стояла возле офиса фирмы. Далеко новоявленный водитель не уехал. Выскочив на тротуар, он сбил пожилого человека, которого с переломами доставили в больницу. Словом, приехали...

С ИНФЛЯЦИЕЙ ПРИХОДИТСЯ СЧИТАТЬСЯ

20 января Национальный банк Республики Беларусь разослал коммерческим банкам и своим головным управлениям телеграмму, в которой сообщалось, что ставка рефинансирования до 20 февраля 1995 года сохраняется на уровне 40% в месяц. Следовательно, на уровне 20 % рекомендовано устанавливать ставки депозитов до востребования и 32% — по срочным депозитам.

Так как Национальный банк заявлял ранее о постепенном приближении своей учетной ставки к темпам месячной инфляции, то, по всей видимости, последнее планируется в ближайшее время не ниже 45-50%. Тем не менее следует признать, что в связи с медленным ростом курса валют размещение свободных средств на рублевых депозитах более выгодно, чем на валютных.

РИД.

ПАВЕДАМЛЕННЕ МІНІСТЭРСТВА СТАТЫСТЫКІ І АНАЛІЗУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб сярэднямесячнай заработнай плаце рабочых і служачых

Мінстат Рэспублікі Беларусь паведамляе, што сярэдняя заработная плата рабочых і служачых у снежні 1994 года склала 262181 рубель (у лістападзе была 212024 рублі). У студзені-снежні яна склала 93058 рублёў і павысілася ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года ў 15 разоў.

Міністэрства статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь.

ВІНШУЕМ!

Ганаровай граматай Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў узнагароджаны:

ЯМАЎ Аркадзь Рыгоравіч — дырэктар завода № 407 грамадзянскай авіяцыі — за значны асабісты ўклад у тэхнічнае і навуковае развіццё авіярамонтнай вытворчасці і актыўны ўдзел у сацыяльным і эканамічным жыцці Кастрычніцкага раёна г. Мінска;

ІЛЬІН Міхаіл Васільевіч — намеснік начальніка ўпраўлення адукацыі Мінгарвыканкама — за шматгадовую, добрасумленную працу ў сістэме прафтэхадукацыі;

АНДРЭЕВА Элеанора Рыгораўна — намеснік генеральнага дырэктара ВА «Мінскводаканал» — за шматгадовую добрасумленную працу ў сістэме камунальнай гаспадаркі;

КРУК Мікалай Іванавіч — галоўны інжынер ВА «Мінскводаканал» — за шматгадовую добрасумленную працу ў сістэме водаправодна-каналізацыйнай гаспадаркі.

Прэс-цэнтр Мінгарсавета.

У МІНГАРВЫКАНКАМЕ

НА РЫНКУ ПРАЦЫ. ШТО ЗМЯНІЛАСЯ?

Ірына ГЕРМАНОВІЧ, «ДВ».

У прэс-цэнтры Мінгарвыканкама адбылася сустрэча журналістаў з прадстаўнікамі і супрацоўнікамі гарадской службы занятасці. У асноўным гаворка ішла аб рынку працы і перспектывах яго развіцця.

Вядома, што спад вытворчасці не мог не адбіцца на стане рынку працы. Як сведчыць статыстыка, колькасць занятых у народнай гаспадарцы Мінска ў параўнанні з 1993 годам скарацілася на 4 працэнты. Змянілася і структура занятасці. Вось некалькі лічбаў: на 5,7 працэнта паменшылася колькасць заявак у матэрыяльнай вытворчасці, у сферы абслугоўвання некалькі ўзрасла. На жаль, у 1,2 раза павялічылася колькасць звольненых па скарачэнню штатаў. Узровень беспрацоўя вагаўся ад 1,1 да 1,3 працэнта.

Што стаіць за гэтымі лічбамі? Амаль палова ўсіх беспрацоўных — моладзь да 30 гадоў. Па-ранейшаму «лідзіруюць» тут жанчыны.

Адна з асаблівасцей сённяшняга рынку працы — зніжэнне адукацыйнага ўзроўню. За мінулыя два гады доля беспрацоўных з вышэйшай адукацыяй значна знізілася. Пры гэтым больш чым у два разы ўзрасла колькасць беспрацоўных з сярэдняй адукацыяй. Павялічваецца і працягласць тэрміну беспрацоўя.

Найбольшую заклапочанасць выклікае так званае скрытае беспрацоўе. Па меркаванням спецыялістаў службы занятасці, узровень беспрацоўя ў цэлым складае 6,6 працэнта. У сувязі з гэтым гаварыць аб перспектывах развіцця рынку працы складана. Але не выклікае сумненняў адно — перспектывы гэтыя вельмі і вельмі нярадасныя. Таму сёння нельга забываць, што ў першую чаргу трэба спадзявацца толькі на сябе.

СЕГОДНЯ — 45-Я ГОДОВЩИНА ПРОВОЗГЛАШЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ ИНДИЯ

ТРАДИЦИИ ИНДИЙСКОГО НАРОДА ДЕРЖАТ НАЦИЮ ВМЕСТЕ

С 1992 года в Минске работает посольство Индии, которое возглавляет господин РАМЕШ ЧАНДРА ШУКЛА. Беларусь — четвертая страна, в которую он приехал в качестве главы миссии. До этого была дипломатическая служба в Иране, Англии, Пакистане, США, Афганистане, Дании, на Ближнем Востоке, Индонезии и Тринидаде. Наш корреспондент Галина ГОЛОВАТАЯ встретилась с господином послом.

— Господин Рамеш Чандра Шукла! Газета «Добры вечар» поздравляет вас и всех работников индийского посольства с Днем Республики. В этот день хотелось бы ближе познакомить наших читателей с вашей прекрасной страной. И показать им Индию через человека, который там родился и много лет прожил. Слово «Индия» ассоциируется с представлением о спокойствии, о мудрости. Существует также утверждение, что Индия — это сказка Востока. А что такое Индия для коренного индийца?

— Для меня Индия — это прежде всего Родина. Я — частичка этой Родины, и она всегда со мной. На мне сейчас большая ответственность, так как я представляю свою страну за границей. И во мне всегда живет осознание богатого культурного наследия Индии, сформировавшегося за многовековую историю народа.

— В Индии рядом живут большие группы людей различных национальностей, говорящие на разных языках, исповедующие разные религии и, ко всему, живущие в гармонии с самими собой. Как это удается, какая, на ваш взгляд, сила удерживает людей вместе? И насколько глубоко проникли корни демократии за 44 года в индийское общество?

— Да, у нас живут разные группы людей. Но большинство из них исповедует индуизм. А основной закон этой религии — терпимость и уважение индивидуализма всех людей, их веры и образа жизни. Благодаря этому многие конфликты на религиозной и этнической почве удалось предотвратить. И наши руководители всегда стараются подчеркивать этот аспект традиции индийского народа — он держит нацию вместе. Конечно, нельзя сказать, что все и всегда гладко. Иногда все же возникают проблемы на религиозной почве. Есть они, вы знаете, и сейчас. Но, может быть, потому, что у нас одинаковые традиции на севере и на юге, на западе и на востоке, людям легче найти общий язык друг с другом.

А насчет демократии, так у нас с самой древности действует система «панчаят». Это совет из пяти мудрецов в крестьянской общине. Все решения принимают эти люди. На «совет пятерых» никто не может подействовать «сверху», ведь они избраны народом. Такая традиция до сих пор существует в нашей законодательной системе. В Индии уже проводилось девять всеобщих выборов после принятия независимости. На последних из них электорат составлял 530 миллионов людей, из которых 300 миллионов голосовали. И они в очередной раз выбрали демократическую систему.

— Индия — одна из лидирующих держав развивающегося мира. Но ее еще называют и феноменом: в стране очень высокий уровень технической подготовки людей, сделаны большие шаги в научной технологии, в освоении космоса, но большинство населения живет за чертой бедности. Как вы можете объяснить это?

— Нельзя сказать, что большинство людей в Индии нищенствует. Более точно — одна треть. Самая главная причина этого — темпы роста населения. Ежегодно у нас прибавляется 15 миллионов человек. Если в 47 году в Индии проживало 330 миллионов, то сейчас — 850. Мы не можем принимать жесткие меры по контролю за рождаемостью из-за своего менталитета и религии.

И парадокс вот в чем: у нас было сделано много всего, чтобы эпидемии и болезни контролировались. Теперь от них почти не умирают, продолжительность жизни выросла от 27 до 55 лет. И это прекрасно. Но из-за увеличения общего количества населения растет и число бедных людей. Таким образом, доходы на человека снижаются, и экономическое продвижение замедляется. Существует также проблема в распределении экономического дохода между беднейшими слоями общества.

— Были ли в истории индийской демократии попытки авторитарного правления, быть может, не совсем явные, а под видом демократии?

— Да, у нас был такой период в 1975 году, когда премьер-министр Индира Ганди ввела чрезвычайное положение, которое длилось до 1978 года. Но даже в то трудное время — после войны с Бангладеш и двухлетней засухи — народ не принял такое ее действие. Политики-оппозиционеры со своей стороны в забастовках призывали свергнуть премьер-министра, которая стремилась навязать порядок и дисциплину чрезвычайным положением. И Индира Ганди проиграла те выборы. Но вернулась в качестве члена парламента в большую политику снова в 1980 году.

— Индия, несмотря на высокое развитие научного и технологического прогресса, остается государством–хранителем духовных достоинств и ценностей Востока. Это всегда могло быть примером для многих стран. И особенно вдохновляет небезразличных к своей культуре людей в нашей стране сегодня. Ведь с распадом Советского Союза, во времена которого чтились традиции народов, его составляющих, многое стало теряться, а насаждаться массовая культура Запада. Может, у индийцев есть какой-то секрет самосохранения?

— У человека должна быть убежденность в великом прошлом своей страны, в ее наследстве. Самое важное, чтобы каждая страна, несмотря на временные трудности, никогда не чувствовала себя ниже других стран. И все усилия направляла на охрану своей литературы, своего языка и культуры вообще.

На протяжении всей индийской истории те, кто приезжал в эту страну с целью захвата, оставались в ней жить навсегда. И это характерно для всех завоевателей, кроме англичан, которые правили нами, но так и не обосновались в Индии.

Страна должна впитывать в себя все хорошее от пришельцев, а плохое отталкивать. У Махатма Ганди есть такое высказывание: «Страна должна открывать все свои окна к миру, но впускать только свежие ветры...».

Но массовая культура Запада все-таки сумела внедриться в индийское общество. Правда, это пока не очень сказалось по причине нашей консервативности, но бояться есть чего. И, конечно, самая большая опасность — в спутниковом телевидении, содержание передач которого проконтролировать невозможно. А оно в дом приносит чужую культуру, традиции которой противоречат восточным.

— Жители Индии вправе гордиться традицией благоговейного отношения к природе. Еще много веков назад мудрецы, медитировавшие в сказочно красивых Гималаях, осознали связь всех форм жизней. И сегодня в Индии в разных местах есть надписи слов императора Ашоки, сказанные им 22 века назад о том, что правитель должен не только защищать своих подданных и наказывать виновных, но и охранять животный и растительный мир. Выполняется ли это пожелание сегодня?

— Можно сказать, что это пожелание — правда и сегодняшней Индии. Очень многие люди осознают необходимость сохранения экологического баланса. Теперь они знают больше о нуждах природы, чем, например, 25 лет назад. У нас есть министерство защиты окружающей среды и лесов. И все большие проекты находятся под его контролем. В Индии работает много государственных и международных организаций по защите природы. И более чем 30 законов, которые регулируют отношения человека и природы. Вот конкретный пример.

Было время, когда нашему царю джунглей — тигру — угрожала опасность исчезновения. И тогда был разработан проект «Тигр», который существует уже 20 лет. И мы смогли остановить геноцид этих животных. Теперь особенно строго контролируется браконьерство в отношении диких животных, которые и без того страдают от вырубки лесов и вмешательства человека в их естественную среду обитания. Из-за этого в Индии было создано много национальных заповедников.

— Русские люди, побывав в Индии, живут впечатлениями об увиденном, пожалуй, всю свою жизнь. И даже те, кто только по книгам и фильмам знаком с вашей страной, как-то по-особому, тепло и душевно относятся к ней, к ее жителям. А пример великого русского художника Рериха насколько впечатляющ! Этот человек посвятил свою жизнь и свой талант Индии. Не говорит ли все это о некоторой схожести русского человека и индийца? Вы, прожив в Беларуси три года, ощутили эту родственность?

— Индийцы и славяне придают большое значение и внимание духовной стороне своей жизни. Это, наверное, основное сходство между нашими народами. Почему русские люди всегда хорошо чувствовали себя в Индии? И у нас, и у вас (особенно раньше) темп жизни медленный. И меньше стресса, чем на Западе. Там жизнь можно сравнить с попыткой подняться по эскалатору, который идет вниз. То есть жизнь — постоянная борьба.

Славяне же связались с коренными индийцами дружбой, совместной деятельностью и нашли много общего, потому что русский человек очень развит духовно.

В Беларуси очень добрые, всегда готовые помочь люди, и мне приятно с ними общаться. Да, у вас сейчас тяжелые времена, но в конце концов все наладится и будет хорошо.

— Господин посол, что бы вы пожелали читателям газеты «Добры вечар»?

— Я бы сердечно пожелал всем жителям Беларуси не терять надежду и веру в то, что этот год будет для них гораздо лучше, чем предыдущий. Это относится и к Индии тоже. Всегда ведь бывают и плохие, и хорошие времена.

— Спасибо вам за беседу.

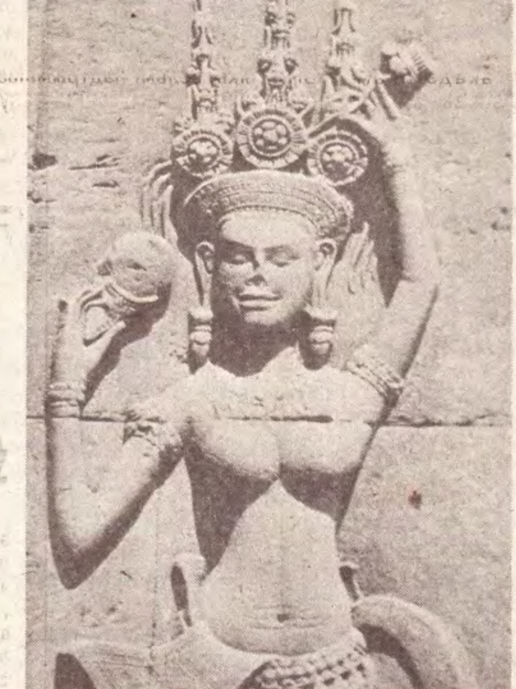

Фото Юрия ЗАХАРОВА.

В объективе — Индия: Барельеф Абсары из храмового комплекса Ангкор Ват; на реках в Кашмире порой бывает оживленней, чем на сухопутных дорогах; в саду народного парка Лоди в Дели.

ЭКАНОМІКА

УРАД «ПАСТАВІЛІ» Ў КУТ

Вярхоўны Савет Беларусі пазбавіў урад рэспублікі магчымасці самастойна пераглядваць на працягу года дзяржаўны бюджэт. Аб гэтым заявіў старшыня планавай і бюджэтна-фінансавай камісіі парламента Сцяпан Пісарэвіч.

На яго думку, кантроль за бюджэтам з боку Вярхоўнага Савета павінен быць больш «жорсткім і рэгулярным». Аднак, дагэтуль па некаторых «закрытых» артыкулах расходу бюджэту камісія не мае інфармацыі.

24 працэнты бюджэту пойдзе на фінансаванне народнай гаспадаркі краіны, 38 — на сацыяльную сферу, каля 10 — на чарнобыльскія праграмы, 1,7 — на навуку і г.д. Па словах С.Пісарэвіча, 2 працэнты бюджэту выдзяляецца на ўтрыманне кіруючага апарату ў рэспубліцы. Дарэчы, агульная колькасць дзяржаўных чыноўнікаў у нашай краіне — 44 тысячы, з іх — 5,5 тысячы супрацоўнікаў цэнтральных міністэрстваў і ведамстваў. Значныя расходы прадугледжаны таксама на ўтрыманне ўрадавай сувязі.

Дэфіцыт дзяржаўнага бюджэту складзе ў гэтым годзе 2,7 трыльёна рублёў. Палову гэтай сумы павінен пагасіць Нацыянальны банк Беларусі, выпусціўшы ў зварот дадаткова 1,3 трыльёна рублёў.

Дарэчы, знешні доўг Беларусі на 1 студзеня 1995 года складае 1,3 мільярда долараў ЗША.

Андрэй СЕРАДА, БелаПАН.

ПАВЫСІЦЬ ЦЭНЫ НА ТЫТУНЬ ДАПАМАГЛІ ПАСРЭДНІКІ

У сродках масавай інфармацыі прайшло паведамленне аб спыненні Гродзенскай тытунёвай фабрыкі, якая затаварана і нясе вялікія страты з-за затрымкі дэкларавання адпускных цэн на яе вырабы Камітэтам цэн Міністэрства эканомікі рэспублікі.

Як растлумачылі ў гэтым ведамстве, яно кантралюе толькі кошт папярос і цыгарэт без фільтра. У мінулым месяцы яны падаражалі на 70 працэнтаў. Але ў студзені прадпрыемства звярнулася з просьбай аб новым павышэнні, на гэты раз на 90 працэнтаў. Прааналізаваўшы іх разлікі, спецыялісты камітэта прыйшлі да вываду, што асноўная прычына выдаткаў — у сыравіне, якая закупляецца фабрыкай без уліку кан'юнктуры рынку праз шматлікіх пасрэднікаў. Да таго ж цэны на яе прадукцыю перавысілі ўжо кошт імпартных папярос і цыгарэт без фільтра, у тым ліку і з блізкага замежжа. Таму прычына затаварвання і спынення фабрыкі, на думку камітэта, не ў дэкларaванні цэн, а перш за ўсё — у адмове спажыўцоў. Яна можа рэалізоўваць свае вырабы па свабодных цэнах камерцыйным структурам і за межы рэспублікі, а таксама ўстанаўліваць цэны самастойна па дагаворанасці з гандлюючымі арганізацыямі на такія цыгарэты з фільтрам, як «Космас», «Сталічныя», «Арбіта», «Гродна», «Фільтр».

Міхаіл ЖУРАВОВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

ЧАС ГАНДЛЯВАЦЬ «НА ЎЗРОЎНІ»

Урад Беларусі пацвярджае намер рэспублікі далучыцца да Сусветнай гандлёвай арганізацыі (СГА) у якасці паўнапраўнага члена. Аб гэтым гаворыцца ў звароце на імя яе Генеральнага дырэктара, зацверджаным віцэ-прэм'ерам Міхаілам Мясніковічам.

Выказваючы сваю глыбокую павагу кіраўніцтву аўтарытэтнай міжнароднай арганізацыі, урад нашай рэспублікі звяртаецца з просьбай надзяліць паўнамоцтвамі працоўную групу па далучэнню Беларусі да Генеральнага пагаднення па тарыфах і гандлю, вывучыць магчымасць больш хуткага далучэння да СГА, а таксама вызначыць кола праблем, што могуць узнікнуць у сувязі з гэтым.

Юрый АЛЯКСЕЕЎ.

РЫНАЧНАЙ ЭКАНОМІЦЫ АБУЧАЮЦЬ ФРАНЦУЗЫ

Гандлёва-прамысловая палата Рэспублікі Беларусь сумесна з Французскім цэнтрам па абучэнню прымяняльна да новых міжнародных умоў (СЕФРИ) арганізуюць навучанне кіраўнікоў і спецыялістаў беларускіх прадпрыемстваў і фірм па пытаннях кіравання ва ўмовах рынaчнай эканомікі.

25 слухачоў, якія будуць адабраны французскімі экспертамі пасля гутаркі, пройдуць трохтыднёвае абучэнне ў Мінску на базе Міжнароднага інстытута працоўных і сацыяльных адносін. У праграме заняткаў — лекцыі, дзелавыя гульні, аўдыт на прадпрыемстве, вывучэнне вопыту замежных фірм.

10 слухачоў, якія паспяхова асвояць навучальную праграму, прадоўжаць тыднёвае навучанне ў Парыжы. Ім будзе прадастаўлена магчымасць устанавіць кантакты з французскімі прадпрыемствамі і фірмамі. Знаходжанне ў Францыі фінансуецца французскім цэнтрам.

Ірына САЗАНОВІЧ, БелаПАН.

ПАВЯЗУЦЬ НЕБЯСПЕЧНЫЯ ГРУЗЫ

У адпаведнасці з Еўрапейскім пагадненнем аб міжнароднай транспартнай перавозцы небяспечных грузаў, з пачатку гэтага года міжнародныя перавозчыкі Беларусі абавязаны транспартаваць гэтую катэгорыю грузу па ўсіх міжнародных нормах.

У канцы гэтага месяца чакаецца прыезд у Мінск групы нямецкіх спецыялістаў з фірмы «Дэкра», якія правядуць заняткі з мінскімі і брэсцкімі вадзіцелямі.

Дарэчы, статус метадычнага цэнтра па спецыяльнай падрыхтоўцы вадзіцеляў нядаўна прысвоены мінскаму Цэнтральнаму аўтанавучальнаму камбінату.

Таццяна ЛУЦЭВІЧ, БелаПАН.

З ЖЫЦЦЯ ГРОШАЙ

НАРОДЖАНЫ «СКАКАЦЬ» УЗЛЯЦЕЦЬ НЕ МОЖА?

У Беларусі працягваецца чарговы фінансавы эксперымент. Як вядома, з 1 студзеня ў рэспубліцы спынена аказанне паслуг і гандаль за замежную валюту. Увядзенне падобнага абмежавання не з'яўляецца прынцыпова новым спосабам умацавання нацыянальнай грашовай адзінкі.

І ў Беларусі спадзяванні былі на чыстую рэалізацыю тэарэтычнай мадэлі, пры якой названая мера вядзе да зніжэння попыту на замежную валюту і, як вынік, да павелічэння попыту на беларускія рублі. Аднак, мяркуючы па першых трох тыднях, гэтым спадзяваннем ажыццявіцца не суджана. У чым тут справа? Сітуацыю каменціруе Віктар ШРУБ, саветнік па эканамічных пытаннях інвестыцыйна-кансультацыйнай кампаніі «Сістэмнае бізнес-кансультаванне»:

— Па-першае, попыт насельніцтва на «цвёрдую» валюту — гэта попыт на сродкі не плацяжу, а накаплення. Ва ўмовах хранічнай высокай інфляцыі і адсутнасці іншых раўназначных інструментаў накаплення ўкладанне ў даляры застаецца самым прывабным спосабам выратавання сваіх даходаў ад абясцэньвання. Такім чынам, чакаць падзення попыту на замежную валюту ў нашых умовах не прыходзіцца.

Па-другое, забарона на выкарыстанне «даляраў-марачак» у рознічным гандлі аб'ектыўна вядзе да павелічэння затрат пакупнікоў на набыццё тавару, паколькі курс пакупкі валюты ў абменных пунктах ніжэйшы за курс эквіваленту замежнай валюты пры продажы тавару. Дзяржава зноў ударыла па кішэні свайго грамадзяніна. На мікраўзроўні гэта стымулюе спажыўца абмежаваць бягучыя расходы на карысць накапленняў (вядома, у «цвёрдай» валюце), а на макраўзроўні прыводзіць да чарговага павышэння цэн, якое паслабляе нацыянальную грашовую адзінку.

Па-трэцяе, попыт на замежную валюту з боку гаспадарчых суб'ектаў-імпарцёраў на валютнай біржы можа рэзка ўзрасці, бо ранейшая крыніца яе паступлення — выручка ад рознічнага гандлю — перакрыта. Такім чынам, тыя высакародныя намеры, якія меў на мэце ўрад у гэтым «эксперыменце», вядуць да супрацьлеглых вынікаў.

Сяргей СНЕГІН, БелаПАН.

ФОТОФАКТ

Гомельскі шклозавод імя Ламаносава, што шырока вядомы сваімі вырабамі, зараз пераўтвораны ў акцыянерную суполку «Гомельшкло». Тут па-ранейшаму вырабляюць шкло для вокнаў і шклатару для лікёра-гарэлачных прадпрыемстваў Беларусі. Нягледзячы на тое, што скарацілася колькасць адрасоў, куды прадпрыемства пастаўляе сваю прадукцыю, попыт на яе ўсё ж вялікі. Гомельскае аконнае шкло накіроўваюць нават у Галандыю!

НА ЗДЫМКУ: якасць прадукцыі правярае кантралёр Эліна Кананец.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БЕЛІНФАРМ.

ГЕАЛОГІЯ

ТАРФЯНЫЯ ЗАЛЕЖЫ ЗНОЙДЗЕНЫ Ў ГЛЫБОЦКІМ РАЁНЕ

Геолагі вытворчага аб'яднання «Беларусьгеалогія» завяршылі разведку месцараджэння торфу ў вёсцы Скураты Глыбоцкага раёна Віцебскай вобласці. У сувязі з гэтым атрыманы прырост запасаў торфу па катэгорыі «А» ў колькасці 3 мільёнаў 2400 тон.

Як сцвярджаюць спецыялісты, такой колькасці торфу дастаткова для выкарыстання ў народнай гаспадарцы Віцебскай вобласці на многія гады.

Яўген ГРУБІЧ, БелаПАН.

ОТКРОВЕННЫЙ РАЗГОВОР

ПОКА ЖИВА НАДЕЖДА, Я БУДУ СО СВОИМ ЗАВОДОМ

Станислав РИСНИК. Фото автора.

Сегодня мы наблюдаем девальвацию мастерства и умения — юнец в коммерческом ларечке зарабатывает намного больше рабочего самого высокого разряда на заводе или, скажем, хирурга, не говоря уж о научных сотрудниках. Чем такое положение грозит всей экономике, думается, долго объяснять не надо. Очевидно явное несоответствие между вкладом в создание национального богатства и вознаграждением за него у разных слоев населения. Но что все–таки держит тех же рабочих–мастеров на заводах, которые порой больше простаивают, чем работают? И все ли в этой жизни измеряется деньгами?

С такими мыслями я встретился с одним из лучших специалистов Минского механического завода имени С.И.Вавилова — головного предприятия БелОМО, наладчиком станков с числовым программным управлением Николаем Васильевичем ХОМЧЕНКО. Профессионал своего дела. Более 20 лет на заводе. Начинал учеником фрезеровщика. Сейчас сам наставник молодежи.

— Николай Васильевич, довольны ли Вы, кадровый рабочий, сегодня своим положением?

— Честно сказать — нет. Возмущает система оплаты труда и размер заработной платы. Конечно, всем сегодня трудно, но поддерживать низкооплачиваемую категорию работников надо все же, думаю, не за счет высококвалифицированных специалистов. Система «уравниловки» давно изжила себя. И если мы хотим производить конкурентоспособную продукцию на мировом уровне, то за качество и производительность, а точнее — за профессионализм, надо платить гораздо больше. Мне же сегодня, чтобы содержать семью из пяти человек, надо постоянно думать, как заработать, где подработать.

— И все же Вы не уходите с завода. Что удерживает Вас от того, чтобы сменить работу на высокооплачиваемую?

— Я привык к своему коллективу, а это, поверьте, много для меня значит. Да и столько лет отдано заводу! Сегодня я знаю многих, и меня знают здесь люди — мы не чужие. И так просто уйти... Нет. С заводом расставаться мне бы очень не хотелось. Ведь кроме материальных благ для большинства людей, я уверен, существуют и другие ценности, стимулы. Наконец, просто уважение товарищей по работе. И пока живет надежда на изменения к лучшему, я буду держаться своего родного коллектива, завода. Да ведь и не всегда же будет инфляция «поедать» весь результат нашей работы. Думаю, что все наладится.

— С чем же Вы связываете надежды на лучшее?

— Прежде всего надеюсь на руководство БелОМО. И на своих товарищей.

Сбросить «покрывало секретности» объединению не так-то просто. Ведь если, к примеру, о Минском тракторном заводе знал весь бывший Союз, то о нас почти никто. Почтовый ящик такой-то... А продукция вообще была засекречена так, что не каждый работник завода знал, что за изделия тут выпускаются. Теперь же все меняется буквально на глазах. Меняется номенклатура выпускаемых изделий, идем, как говорится, подчас от более сложного к менее сложному... Увы!

И так, оказывается, бывает. Но сейчас самое главное — выжить заводу, объединению. А это значит — выжить и всем нам. Ну, а если уж не выживет Минский механический завод им.С.И.Вавилова, тогда кто же выживет?! БелОМО — одно из самых мощных объединений — по кадрам, по потенциальным возможностям — не только у нас в Беларуси, но и во всем бывшем Союзе среди аналогичных предприятий. И я верю в «счастливую звезду» Белорусского оптико-механического объединения.

— Да, но чтоб «звезда» засветила, нужно многое преодолеть. Какая самая большая на этом пути трудность?

— Она — в нашей психологии, я так считаю. Ведь если раньше не надо было думать, какая продукция нужна стране, то теперь буквально каждый руководитель должен быть непременно и экономистом. Все надо сегодня просчитывать: и оборот денег, и ожидаемую прибыль, инфляционную поправку и т.д.

Во многом всем пришлось, да и приходится, учиться заново. И, должен сказать, многое пересматривает и руководство, и мы, рабочие.

Сегодня время — наш союзник и учитель. А обратной дороги уже нет, это ясно. Но, если использовать все то положительное, что было в стране, да приплюсовать мудрость и смекалку, которые не однажды выручали наш народ, поворот к лучшему будет непременно.

Главное, мне кажется, не замыкаться только на своих проблемах. Надо жить с верой в свой народ, в нашу Беларусь.

ОТ РЕДАКЦИИ: С Николаем Васильевичем Хомченко трудно не согласиться. Ведь для того, чтобы стать мастером (в любом деле), нужны годы упорного труда. А с ними, как правило, приходят мудрость, понимание своего места в жизни, умение различать, где подлинные ценности, где — мнимые.

Сегодня, когда меняется многое в нашей жизни, в том числе привычная шкала ценностей, отношение в обществе к профессионалам, мастерам–умельцам остается пока неизменно уважительным. И это радует. К чему приведет культ «делания» легких денег, нетрудно предвидеть. Но на примере других стран мы также видим и то, к каким успехам приводят уважение мастерства, достойная оценка (в том числе и оплата) профессионализма, знаний, опыта.

Думается, что наши читатели могут рассказать о многих настоящих мастерах–умельцах, профессионалах в своем деле, которые работают рядом. И поделятся своими мыслями о том, как повысить престиж профессионала. Как сделать, чтоб не исчезли стимулы к совершенствованию мастерства, чтоб не иссяк настоящий золотой запас страны.

НАВІНЫ КУЛЬТУРЫ

У ЛІЁНЕ ДУМАЮЦЬ АБ БЕЛАРУСАХ

Маргарыта СТАРЫХ, «ДВ».

Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь атрымала праз Пасольства Рэспублікі Беларусь у Францыі інфармацыю мэрыі горада Ліёна аб тым, што Муніцыпальны савет прыняў рашэнне прымяняць да турыстаў і іншых асоб, якія прыязджаюць у Ліён з Мінска, рэжым бясплатнага наведвання муніцыпальных музеяў, басейнаў і катком па прад'яўленні асабістага дакумента-пасведчання.

Намеснік мэра горада Ліёна спадар Андрэ Маршаль таксама выказаў надзею, што падобныя льготы будуць на аснове ўзаемнасці распаўсюджаны мінскімі гарадскімі ўладамі і на ліёнцаў, якія прыязджаюць у Мінск.

Мы папрасілі пракаментаваць гэтую інфармацыю дырэктара Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь Юрыя Аляксандравіча Карачуна:

— Гэтая навіна прыемная і разам з тым натуральная, бо Ліён і Мінск — гарады-пабрацімы. Калісьці, у 1979 годзе, мне з групай мастакоў давялося пабываць у гэтым цудоўным горадзе, які заснаваны на берагах адразу дзвюх рэк — бурлівай Роны і спакойнай Соны. Там ёсць што паглядзець, горад багаты на рарытэты. А мне, хаця гэта было і надзвычай складана ажыццявіць, дазволілі ў сховішчы аднаго з музеяў патрымаць у руках графічныя аркушы Рэмбранта — гэта неперадавальнае пачуццё. Толькі яшчэ раз у жыцці давялося мне перажыць такое ж самае, калі ў Лонданскім музеі трымаў у руках работы Тэрнера — не любавацца праз шкло менавіта трымаў... Мастакі мяне зразумеюць, бо пачуццё незвычайнае — дакрананне да самой работы, створанай вялікім мастаком стагоддзі таму. І вось у Ліёне давялося адчуць пачуцці братэрства, еднасці і паразумення, бо ў гады вайны гэты горад быў буйным цэнтрам французскіх партызан, руху Супраціўлення. Вельмі важна, на маю думку, каб і новыя пакаленні нашых народаў, якія ведаюць пра тую вайну толькі па падручніках ці музейных экспазіцыях, захавалі гэтыя пачуцці. А для гэтага трэба сустракацца, наладжваць культурныя абмены, кантакты. Хаця для нас цяпер далёка не лепшы час. Я, напрыклад, як старшыня Беларускага нацыянальнага камітэта Міжнароднага савета музеяў, не змог паехаць у Канаду на першую сесію гэтага Савета, — няма грошай нават на членскія ўзносы ў гэтую арганізацыю. Але ж, трэба спадзявацца, што з часам становішча зменіцца ў лепшы бок. А пакуль ініцыятыва мэрыі Ліёна не толькі павінна быць падтрымана намі, але, мне думаецца, магла б распаўсюдзіцца наогул і на іншыя гарады-пабрацімы Мінска. Карыстаючыся выпадкам, напомню: днём адкрытых дзвярэй для ўсіх наведвальнікаў нашага музея з'яўляецца пятніца. Калі мы здолеем пераканаць «кантралюючыя арганізацыі», то ў гэты дзень з цягам часу можна будзе наведаць не толькі пастаянныя экспазіцыі музея, а і бываць на розных выставах.

АДУКАЦЫЯ

ФОНД ЗАПРАШАЕ ДА СУПРАЦОЎНІЦТВА

«Калі людзі, якія маюць уладу і грошы, не павернуцца тварам да праблем адукацыі, мы ўсе пацерпім крах», — заявіў на прэс-канферэнцыі старшыня савета дабрачыннага Фонду падтрымкі адукацыі кандыдат педагагічных навук Сяргей Мальчанаў.

За тры месяцы існавання фонду сабрана інфармацыя аб педагогах-пенсіянерах, настаўніцкіх сем'ях, якім патрэбна дапамагчы. Многія з педагогаў-ветэранаў, заслужаных настаўнікаў атрымалі ў перадсвяточныя дні наборы вітамінаў. Акцыя «Здароўе» мела шырокі рэзананс і будзе працягнута ў далейшым.

Фонд узяў пад сваю апеку дзіцячы сад «Бліногіт» для дзяцей з дрэнным слыхам. На яго рамонт ужо выдзелена 200 тысяч рублёў.

У планах фонду — падтрымка педагогаў-наватараў, эксперыментатараў, укараненне новых педагагічных дасягненняў у практыку беларускай адукацыі, фінансавая дапамога пры арганізацыі другой педагагічнай спецыяльнасці. І, вядома ж, падтрымка таленавітых дзяцей. Лепшым 10 вучням сталічнай гімназіі № 1 імя Ф.Скарыны фонд прызначыў 100-тысячныя стыпендыі.

Фонд прапаноўвае супрацоўніцтва ўсім, хто клапоціцца пра адукацыю нашых дзяцей, іх будучыню.

Святлана ЮЗІК, БелаПАН.

ПАМЯЦЬ

ЗОРКА АЛЕСЯ АДАМОВІЧА

Ларыса КОКТЫШ, «ДВ».

Фота Яўгена КОКТЫША.

26 студзеня. Год таму памёр Алесь Адамовіч.

Вялікім было ашаламленне ад гэтай раптоўнай і заўчаснай смерці, вялікім сумам і жалем усіх, хто яго ведаў. Бо не любіць яго было нельга — талент, мудрасць, мужнасць, сумленнасць,

сціпласць — так шмат у ім было дабрачыннасцяў. Прырода, стварыўшы гэтага чалавека, быццам дала нам узор, недасягальны для большасці. Але для таго і прыходзяць у свет такія людзі, каб па іх, быццам па компасу, звяралі сваё жыццё іншыя.

Развітваючыся з Алесем Адамовічам, Праваслаўная Царква аддала яму — пісьменніку, вучонаму, грамадзяніну, палітычнаму дзеячу — самыя высокія ушанаванні: літыю па нябожчыку адслужыў Патрыяршы Экзарх Усея Беларусі мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт. І развітальнае слова Уладыкі ўмясціла ў сябе ўсё значэнне гэтай незвычайнай і маштабнай асобы, яго высокую місію на Зямлі.

«І калі да гэтага часу яшчэ не абрынуўся свет, дык гэта толькі дзякуючы таму, што не пераваліся пакуль на зямлі праведнікі, якім быў Алесь Адамовіч», — казаў Уладыка. Так, абрынецца свет альбо ўстаіць — гэта было для Алеся Адамовіча не толькі тэарэтычным пытаннем, што было б апраўдана для пісьменніка-мысліцеля, пісьменніка-філосафа, але і практычнай справай жыцця. Ён, празарліўца, бачыў чорную бездань, у якую коціцца мір, узброены смяротнай атамнай дубінкай. Ён, праведнік, не баяўся данесці разуменне гэтай жудаснай праўды да самых цвердалобых са «світы караля», што звычайна ў мностве цесняцца ля «трона». І да самога «караля» — генсека.

Канешне ж, яго там, «наверсе», не цярпелі. Імкнуліся сваю цвердалобасць выдаваць за мудрасць, а сапраўдную мудрасць паблажліва прадставіць, як пісьменніцкія перабольшаныя фантазіі. І калі гэта не ўдавалася, дык націскалі адпаведныя кнопкі — адразу спрацоўвала блакіроўка: не выпускалі за мяжу, не прысуджалі заслужаныя вучоныя званні, пазбаўлялі аўдыторыі — крычы, маўляў, на сваёй кухні, хто пачуе? Памятаю, спытала ў яго, ці не баіцца ён гэткай татальнай начальніцкай няміласці? Аляксандр Міхайлавіч сур'ёзна адказаў: «Не, не баюся. Я столаначальнікаў і ў маладосці не надта баяўся, а зараз, перад канцом жыцця, мне наогул нічога не страшна».

Трэба схіліцца перад памяццю гэтага мужнага чалавека — менавіта дзякуючы яму, атамная пагроза свету калі не знікла зусім, дык хаця адсунулася. Яго простая думка аб немагчымасці, злачыннасці ядзернага ўдару ў адказ прывяла ў шок і абурыла высокія армейскія чыны, урад: «Што ён сабе дазваляе?!» А потым... потым стала менавіта тым пунктам апоры, які перавярнуў усе існуючыя дагэтуль ваенныя дактрыны.

У атамнай вайне не будзе пераможцаў, значыць, яна не мае сэнсу. Гэтую аксіёму цяпер не трэба ўжо даказваць. Так, свет не абрынуўся, ён устаяў. Дык будзем жа мы, уратаваныя, памятаць, што шмат у чым абавязаны жыццём менавіта яму — беларускаму пісьменніку Алесю Адамовічу.

Сам жа ён, згараючы ад нервовага напружання, якога патрабавала нябачная людзям барацьба за мір, быў нацэлены толькі на канчатковы вынік. І калі, нарэшце, яго ідэя авалодала думкамі маючых уладу, прыярытэт «аўтарскага права» быў для яго нічога не варты.

І так — ва ўсім. Ён першым кінуўся (і кідаўся не раз — і адзін) пасля чарнобыльскага выбуху на самы «верх» — расказаць праўду. Ад яго ж першага чарнобыльская інфармацыя пайшла па ўсяму свету — менавіта ён прабіў брэш у сцяне маўчання. Ён жа спецыяльна прыязджаў з акадэмікам Веліхавым з Масквы, каб у Мінску ўзначаліць тое першае сумнае народнае шэсце — Чарнобыльскі шлях. Ягоны аўтарытэт і статус народнага дэпутата Вярхоўнага Савета СССР быў для ўдзельнікаў шэсця своеасаблівай ахоўнай граматай. Разумеючы гэта, ахоўнікі парадку неаднаразова рабілі аб'явы праз мегафон, маўляў, адказнасць за ўсе наступствы ляжыць на ім, на Адамовічу. Але паслядзеянні ўсё ж не адбыліся. Адамовіч — занадта вядомая фігура, не кранулі.

А потым, калі моцным патокам хлынула ўся гэтая неверагодная па маштабах зробленага зла праўда аб Чарнобылі, зноў кудысьці знікла «аўтарскае права» А.Адамовіча. Дзіўна, вядома, але і паважаныя лідэры БНФ, якіх вельмі падтрымліваў Адамовіч, так чамусьці ні разу і не сказалі, каму на самай справе абавязаны беларусы ўратаваннем, праўдай аб чарнобыльскай бядзе. Сам жа Аляксандр Міхайлавіч звычайна дароўваў людзям іх чалавечыя слабасці. «Якая розніца, хто быў першым?» — адказаў ён на недаўменне наконт наўмыснага замоўчвання ягонай ролі ў чарнобыльскай трагедыі ўратавання. Галоўнае, што справа зрушылася з месца, і яе ўжо не спыніць».

Але наш абавязак дыктуе ўсё ж ушанаваць па заслугах і смеласць, і сціпласць, і маштабнасць розуму Алеся Адамовіча.

Той жа абавязак памяці зноў і зноў прымушае задаваць розныя недаўменныя пытанні. Зараз так многа гавораць правільных слоў пра культурнае адраджэнне нацыі, пра тое, што згубілі і забыліся на гісторыю, пра славутых сыноў і дачок мінуўшчыны. І гэта правільна. Але як здарылася, што пра вялікага беларуса, якога ведае і помніць свет, пра Алеся Адамовіча, ужо праз год быццам і забылася? Не, сям'я, родныя, сябры будуць памятаць яго, колькі будуць жыць на свеце. А вось тыя гучныя руплівцы беларускай культуры, нацыі, «адраджэнцы», імёны якіх увесь час на слыху, — няхай бы хоць адзін з іх выступіў з прапановай захаваць імя Алеся Адамовіча. Устанавіць у Мінску помнік, мемарыяльную дошку на доме, дзе ён жыў. Ніхто нават і слова не замовіў, каб яго імем назваць вуліцу горада — імёны чырвоных катаў дагэтуль красуюцца паўсюды, занадта ж аказаліся паважаныя ў беларусаў!

Алесь Адамовіч. Ягоныя заслугі перад Айчынай і перад светам велізарныя. Яго ўклад у сусветную літаратуру, культуру і навуку — гэта тая жыватворная крыніца, да якой будзе прыпадаць не адно пакаленне нацыянальнай эліты. Сумленне нацыі. Гонар нацыі.

У гадавіну смерці ўспомнім яго добрым словам. І падзякуем лёсу за тое, што мы яго ведалі, яго бачылі. За тое, што ён хварэў за нас усёй сваёй душой. За тое, што не шкадаваў свайго хворага сэрца.

Вечная яму памяць.

Рэдакцыя газеты «Добры вечар» прапануе зняць заслону замоўчвання з імя Алеся Адамовіча і аддаць належнае памяці нашага земляка. Увекавечыць яго імя:

— устанавіць яму ў горадзе помнік;

— назваць яго імем адну з вуліц Мінска;

— устанавіць на доме, дзе ён жыў, памятную мемарыяльную дошку.

Мы звяртаемся да гарадскіх улад — падтрымайце нашу прапанову!

Мы звяртаемся і да вас, дарагія мінчане, з тым жа словам — падтрымайце!

Збор подпісаў можна арганізаваць па месцу працы, месцу жыхарства. Дасылайце ў рэдакцыю лісты ад сябе асабіста.

На канверце зрабіце паметку: «У памяць Алеся Адамовіча».

Мы спадзяёмся, што ўсе разам не на словах, а на самой справе зробім канкрэтны крок па ўшанаванню культуры нацыі — пакінем імя Алеся Адамовіча нашчадкам.

ТЭЛЕПРЭМ'ЕРА

РАМАН НА ГІСТАРЫЧНЫМ ФОНЕ

ФІЛЬМ ПРА КАХАННЕ ЦАРА АЛЯКСАНДРА II І КНЯГІНІ КАЦЯРЫНЫ ДАЎГАРУКАЙ

Вольга НЯЧАЙ.

Нядаўна па Беларускаму тэлебачанню, а таксама па 6-му Маскоўскаму тэлеканалу і тэлеканалу «Астанкіна» быў паказаны новы чатырохсерыйны тэлевізійны фільм «Раман імператара. Дварцовая хроніка» (сцэнарысты М. Пушкіна і Д. Ніжнікоўская, рэжысёр Д. Ніжнікоўская, аператары А. Аўдзей і Л. Пекарскі, мастак па касцюмах Н. Гурло, прадзюсер Д. Ніжнікоўская, вытворчасці малога прадпрыемства «Сінемарэк» і СП «Акарына» пры садзейнічанні камерцыйнага банка «Пошук»). Некалі, у 20-я гады, «Белдзяржкіно» пачыналася ў Ленінградзе, на канале Грыбаедава. Сцэны фільма «Кастусь Каліноўскі» здымаліся ў славутых палацах былога Пецярбурга. Сёння беларускія кінематаграфісты ў наш цяжкі для культуры і экраннай творчасці час знялі ў Санкт-Пецярбургу гістарычны касцюмны фільм-відовішча, які расказвае пра рамантычнае каханне імператара Аляксандра II да княгіні Кацярыны Даўгарукай.

Фільм атрымаў шырокі рэзананс у масавай аўдыторыі, бо гэта расказ пра ўзвышаныя пачуцці, якія пераадолелі ўсе перашкоды. Многіх зацікавіла гістарычная плынь, падзеі тых часоў, асоба імператара Аляксандра II. Нарэшце прывабным бокам фільма з'явілася яго візуальная «аўра», пластычная выразнасць. Аператар Алег Аўдзееў зняў стужку так, што побач з цэнтральнымі персанажамі тут «героямі» сталі і цудоўныя пейзажы Санкт-Пецярбурга і Крыма, і асабліва шматлікія палацы паўночнай сталіцы. Здымкі рабіліся ў рэальных палацах — Анічкіным, Страганаўскім, Мікалаеўскім, Таўрычаскім, палацах Беласельскіх-Белазерскіх і Варанцоўскім у Алушце і іншых. Гэта цэлая архітэктурная сюіта, яна надае фільму асаблівую пластычную «раскошу». Вялікую ролю грала мастацкае асвятленне — дакладнае выкарыстанне святільнікаў эпохі. У фільме створаны апаэтызаваны вобраз Пецярбурга.

Вядома, знайшліся сярод гледачоў і скептыкі, якія палічылі, што інтанацыя сентыментальнай меладрамы супярэчыць суровым гістарычным рэаліям той эпохі, што адносіны герояў ідэалізаваны. Вядома, успрыняцце фільма — акт вельмі асабісты, і кожны глядач уступае ў кантакт з фільмам сугучна са сваім жыццёвым вопытам і эстэтычным густам. Кінарэжысёр Дыямара Ніжнікоўская праяўляе асаблівую цікавасць да «жаноцкай» тэмы ў кінематографе, да высокага эмацыянальнага запалу пачуццяў сваіх герояў (успомнім яе тэлефільм «Крык міласэрнасці» пра Алаізу Пашкевіч-Цётку). І тут яна працуе ў адпаведнасці са сваімі мастацкімі прынцыпамі. Яе жаданнем было стварыць фільм менавіта для масавай аўдыторыі. А гэта значыць — закрануць тыя струны душ гледачоў, якія адгукнуцца на асноўную чалавечную прагу — прагу кахання і чалавечага шчасця. Ёсць яшчэ, вядома, у цароў і царадворцаў прага ўлады і панавання — магутны імпульс да жорсткасці і барацьбы. Але гэта ўжо іншая гісторыя. Цар Аляксандр II падабаецца ў фільме не столькі, як манарх, «памазанік Божы», колькі як чалавек, які здольны на высакароднае і трывалае пачуццё. Яно становіцца для яго цэнтральным у жыцці.

Рэжысёр Дыямара Ніжнікоўская, абапіраючыся на кнігу пасла Францыі ў Пецярбургу Марыса Палеалога «Раман імператара. Імператар Аляксандр II і княгіня Юр'еўская», свядома імкнулася да таго, каб гісторыя кахання была ўбачана нібы вачамі саміх закаханых — ва ўзнёслым, прыўзнята-рамантычным святле.

Мяне заўсёды ўражвала гісторыя асабістых адносін буйных гістарычных асоб, — расказвае рэжысёр. Мне здаецца цікавым глядзець на эпоху вачыма людзей іншых часоў. Напрыклад, 20-я гады XX стагодзя я б убачыла вачыма Блока. Пры такім успрыняцці мінулага гістарычныя персанажы нібы прадстаўляюць нам свой асабісты погляд. Для мяне цікава іх разуменне маральнасці ў асабістых сітуацыях, пачуццё адказнасці за каханага чалавека. Многія нашы беды мы заслужылі таму, што страцілі гэтыя крытэрыі маральнасці. І я бачыла рэакцыю гледачоў. Карціну глядзелі сем'ямі, да мяне звярталіся з пытаннямі, з падзякамі. Многія хацелі б больш даведацца пра эпоху, пра гэтых гістарычных асоб. Многія пыталіся, ці можна будзе ўбачыць фільмы ў кінатэатрах».

Д.Ніжнікоўская расказала таксама, якая добразычлівая была рэакцыя гледачоў на Міжнародным кінафестывалі ў Канадзе (у Манрэалі), дзе карціна была паказана па-за конкурсам. Білет каштаваў 45 долараў, але зала была поўная. Па просьбах гледачоў нават быў наладжаны другі сеанс. У зале былі і рускія эмігранты, прадстаўнікі старажытных дваранскіх радоў. Экранны шлях карціны «Раман імператара» толькі пачынаецца, плануецца яе паказ у блізкім і далёкім замежжы.

Галоўнага героя — імператара Аляксандра II — іграе акцёр Мікалай Бураў, артыст Александрынскага тэатра Санкт-Пецярбурга. Выбар гэтага таленавітага акцёра — сапраўдная ўдача стваральнікаў фільма. Не толькі партрэтнасць, знешняя прыгажосць, але ўнутраная адухоўленасць, розум і высакародства, што чытаюцца ў вачах — галоўнае для стварэння гэтага вобраза. Сын цара Мікалая I, ён быў каранаваны пасля яго смерці ў 1855 годзе і знаходзіўся на троне да 1881 года, калі пасля некалькіх замахаў на яго, быў забіты выбухам бомбы народавольцаў. Па сутнасці, большая частка падзей другой паловы 19 стагоддзя ў Расіі звязана з яго імем, яго рэформамі. Ён імкнуўся перайсці ад эпохі рэакцыі да ліберальных перамен у жыцці краіны. Ацэньваючы асобу імператара Аляксандра II, сучаснікі і гісторыкі адзначалі значнасць яго рэформ — адмена прыгоннага ладу, судовыя рэформы (роўнасць усіх перад законам, незалежнасць суддзяў, увядзенне суда прысяжных), адмена цялесных пакаранняў. Ён збіраўся даць краіне канстытуцыю. Разам з тым у гэтыя часы было многа трагічных гістарычных падзей. Царскі Маніфест ад 19 лютага 1861 года аб вызваленні сялян «ад прыгону» даў сялянам «свабоду», але без зямлі. У 1862 годзе ў Пецярбургу распаўсюджваюцца пракламацыі, паліцыя шукае падпальшчыкаў Шчукіна і Апраксіна двара.

У 1866 годзе Каракозаў страляе ў цара. Кожны замах на цара суправаджаецца рэпрэсіўнымі мерамі, арыштамі, узмацненнем цэнзуры. Вярхоўную следчую камісію ўзначальвае граф М.Мураўёў, якога за жорсткасць падаўлення паўстання ў Польшчы называюць мянушкай «вешацель». Закрываюцца часопісы «Современник» і «Русское слово».

Усе гэтыя гістарычныя абставіны застаюцца за кадрам фільма, і таму тэрарысты, што страляюць у цара, робяць свае замахі быццам бы нематываванa. Па сутнасці ж ліберальныя рэформы не маглі карэнным чынам змяніць сітуацыю ў краіне, і ў многім асабісты лёс Аляксандра II нібы нясе пячатку трагічнага року. Мноства гістарычных абставін у фільме застаецца за кадрам, аўтары свядома абмежавалі сябе адной сюжэтнай лініяй — гісторыяй яго позняга і палкага кахання.

Рыцар, прыгажун, рамантычны палюбоўнік — такім бачыць цара маладая Кацярына Даўгарукая і такім яго сыграў Мікалай Бураў. Узрост цара тут не адыгрывае ролі (ён быў на 30 гадоў старэйшы за яе). У яго была сям'я — дзеці, жонка-імператрыца, якую ў маладосці ён таксама палка кахаў. У яго былі і ранейшыя захапленні — «колькі іх было...» — так было прынята пры двары. «Фаварытак» не ўспрымалі ўсур'ёз, іх месца строга было абмежавана этыкетам. Леў Талстой у «Хаджы-Мурацe» іранічна апісвае летуценную сувязь Мікалая I з адной з чарговых фаварытак, якой тут жа прызначаецца пенсія. Тут жа прыгадваецца даволі трывалая сувязь Мікалая I з «фаварыткай» Нялідавай. У чым жа незвычайнасць гісторыі Кацярыны Даўгарукай? У тым, што яна стала адной, адзінай. Яго «жонкай перад Богам», а пасля смерці імператрыцы — і яго венчанай, марганатычнай жонкай, жонкай імператара, «княгіняй Юр'еўскай». У іх да таго часу было ўжо трое дзяцей, якім потым цар дае пэўныя правы. Даўгарукая-Юр'еўская пражыла пасля смерці цара яшчэ каля 40 год, яе магіла знаходзіцца ў Ніцы.

У фільме Кацярына Даўгарукая ў выкананні актрысы-прыгажуні Веры Сотнікавай сапраўды — увасабленне каханння-мары. У яе паводзінах адзіная танальнасць — яна абагаўляе свайго куміра. Цар ёй здаецца ідэальным рыцарам. Пра яе лёс расказваецца ў танальнасці рамантычнай легенды. Пачуцці закаханых на працягу гадоў не мяняюцца, не губляюць свой высокі градус. Тут быццам матэрыялізуецца ў гістарычных дэкарацыях казка пра Золушку і яе абранніка-прынца. «Каценька»-сірата, але яна высакароднага паходжання (са старадаўняга роду Даўгарукіх, Рурыкавічаў). Яна марыць пра духоўную апеку блізкага і моцнага чалавека. Цар ёй здаецца ідэальным рыцарам.

Больш складаная роля ў Аляксандра II. М.Бураў іграе не толькі закаханасць, але і ўнутраныя пакуты сумлення, і пачуццё асабістага граху, і разуменне адказнасці за лёс блізкага чалавека і за лёсы народаў. І гэта, апошняе, мо, самае цікавае ў гэтым вобразе. Мы, па сутнасці, упершыню бачым на экране менавіта такі вобраз царскай асобы. У шматлікіх гісторыка-рэвалюцыйных стужках цары паказваліся як тыраны. У апошні час іх трактавалі як бязвінных ахвяр (фільм «Цара-забойца»). У фільме «Раман імператара» імператар Аляксандр II паказаны як чалавек з унутранымі супярэчнасцямі, духоўнымі пакутамі. Духоўнай кульмінацыяй карціны становяцца сцэны, што распавядаюць пра Балканскую вайну. У адрозненні ад тых уладароў, што прагнуць вайны, крыві, не зважаюць на цану чалавечага жыцця, Аляксандр II па сваёй чалавечай прыродзе быў міралюбівы. Не раз у адносінах з еўрапейскімі краінамі ён стрымліваў узнікненне ваенных канфліктаў і войнаў. «Пераможная» для рускіх Балканская вайна, вызваленне славян ад туркаў, была ўспрынята ім як трагедыя, бо ён уласнымі вачыма бачыў смерць і пакуты людзей, разумеў страшэнную сутнасць шляху крыві. Гэтыя драматычныя сцэны, знятыя на фоне мірнай і светлай прыроды, кантрасна выражаюць пакутлівы стан душы чалавека, які бачыць на ўласныя вочы антычалавечую, «антыпрыродную» сутнасць вайны.

Сёння асаблівая цікавасць гледачоў і да кахання (адсюль масавае захапленне замежнымі меладрамамі), і да тэм гісторыі народаў (пакуль што экран яшчэ мала адказвае на гэтую нашу прагу). Тэлефільм «Раман імператара», што расказвае і пра глыбокія пачуцці, і пра падзеі значнай гістарычнай эпохі, знайшоў сваю аўдыторыю. Самае ж галоўнае, што пасля яго хочацца больш чытаць, больш ведаць пра гісторыю, пра яе маральныя ўрокі. Супастаўляць і думаць.

СУПРАЦОЎНІЦТВА

АМЕРЫКАНЦЫ НАС НАВУЧАЦЬ?

Вельмі хочацца верыць, што ўкараненне амерыканскай праграмы «Дасягненні маладых» у нашых агульнаадукацыйных школах і ВНУ, ажыццяўляемае рэспубліканскай грамадскай арганізацыяй «Нацыянальная штаб-кватэра «Дасягненні маладых у Беларусі», ужо хутка дасць свае плады. Такую магчымасць прадаставіла і нам, разам з 82 краінамі свету, амерыканская аднайменная з вышэйназванай праграмай арганізацыя, фінансуемая больш чым ста тысячамі дзелавых фірм, аб'яднанняў і прыватных асоб Амерыкі. Створаная ў 1919 годзе, яна дапамагла атрымаць эканамічную адукацыю мільёнам школьнікаў у Злучаных Штатах і за мяжой.

Гэтымі днямі ў Мінску пабываў віцэ-прэзідэнт міжнароднай штаб-кватэры «Дасягненні маладых» Фрэнк Ле Рош. Ён прысутнічаў на педагагічнай канферэнцыі настаўнікаў рэспублікі па курсу «Прыкладная эканоміка», адnаму з раздзелаў амерыканскай праграмы, а перад ад'ездам правёў прэс-канферэнцыю для журналістаў.

Прыемна адзначыць, што ў 1994-1995 гадах дзякуючы дапамозе Беларускага фонду Сораса, вучні школ, што пажадалі ўкараніць у сябе асобныя раздзелы праграмы «Дасягненні маладых», забяспечваюцца бясплатна падручнікамі. Па курсу «Прыкладная эканоміка» у рэспубліцы падрыхтавана ўжо 99 выкладчыкаў. Першы этап знаёмства з гэтым наватвядзеннем у нашай сістэме адукацыі паказаў, што яно цікавае і карыснае, лёгка засвойваецца і разумеецца школьнікамі. На сёння «Дасягненні маладых» вывучаюць ужо больш за дзве тысячы вучняў, а працэс паступлення заявак на рэгістрацыю ў «Нацыянальную штаб-кватэру «Дасягненні маладых у Беларусі» працягваецца.

ТАЦЦЯНА СМІРНОВА, БЕЛІНФАРМ.

Наша афиша

- НАЦЫЯНАЛЬНЫ ТЭАТР ІМЯ Я.КУПАЛЫ. 26 студзеня — «Страсці па Аўдзею» (19.00). Аб'яўлены на 25 студзеня спектакль «Тутэйшыя» пераносіцца на 30 студзеня. Білеты сапраўдныя. 27, 28 студзеня — «Ідылія».
- ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА. 26 студзеня — «Баль-маскарад», опера ў 3-х дзеях. 27 студзеня — «Дон Кіхот», балет у 3-х дзеях. 28 студзеня — «Тоска», опера ў 3-х дзеях.
- БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ (канцэртная зала). 26 студзеня — Народны артыст СССР кампазітар Я.Глебаў прадстаўляе.
- Зала камернай музыкі. 26 студзеня — вечар арганнай музыкі. 28 студзеня — абанемент № 10.
- ТЭАТР МУЗЫЧНАЙ КАМЕДЫІ. 26 студзеня — «Марыца» (аперэта ў 3-х дзеях). Аб'яўлены на 27 студзеня спектакль «Халопка» пераносіцца на 10 лютага. Білеты сапраўдныя. 28 студзеня — «Сільва», аперэта ў 3-х дзеях.
- ТЭАТР «ХРЫСТАФОР» (у памяшканні ДК прафсаюзаў, пр.Ф.Скарыны, 25).
- 27 студзеня — «Кто кого?» 28 студзеня — «От Чижовки до Комаровки».
- ТЭАТР-СТУДЫЯ КІНААКЦЁРА. 27, 28 студзеня — «Карнавал у Венецыі».
- ТЭАТР ЛЯЛЕК. 28, 29 студзеня — прэм'ера «Алі-Баба і разбойнікі» (10.30, 12.30). 31 студзеня — Навагодняя ёлка і спектакль «Чараўдзейная сарочка» (10.30, 12.30). У касе тэатра прадаюцца білеты на спектаклі для дзяцей і дарослых на люты.
- ТЭАТР-ЛАБАРАТОРЫЯ «ВОЛЬНАЯ СЦЭНА». 26 студзеня — «Барбара Радзівіл» (паэтычная драма ў 2-х частках). 27, 28 студзеня — «Паваліўся нехта» (фольк-жарт у 2-х частках).
- ЧАСТНЫЙ ТЕАТР «НА ЮБИЛЕЙНОЙ» (ул.Мельникайте, 2, Дом мод, 3 этаж, ст.метро «Фрунзенская»). 1, 2 февраля — «Жест».

На киноэкранах

27 ЯНВАРЯ

«МОСКВА»: «Скорость» — 13.20, 19.20. «Плохие девчонки» — 15.20, 21.20. «Слияние двух лун»-2*** — 17.20. Шоу «Парадиз» — 23.00.

«ОКТЯБРЬ»: «Скорость» — 14.40, 18.50. «Электрошок»** — 16.50, 21.00. Муз.-развлек. прогр. «Макс-шоу» — 21.30.

«АВРОРА»: «Полет в страну чудовищ» (д) — 14.30. «Правдивая ложь» (2с.) — 13.30, 16.00, 18.30, 21.00. «Крутая девчонка»*** — 16.30. «Тюряга»*** — 18.10, 20.00. «Пять минут до любви» — 13.00 (встреча учащихся 138 школы с создателями фильма).

«БЕРЕСТЬЕ»: «Вспомнить все» — 13.00 (л), 16.30. «Аромат любви. Фанфан»** — 12.30, 14.00, 15.30. «Горячие головы» — 15.00, 18.40. «Соблазнение»**** — 17.00, 18.20. Инф.-развлек. прогр. — 20.30.

«ВИЛЬНЮС»: «Три мушкетера» — 13.50. «Он начинает сердиться» — 15.40, 20.10. «Секстое чувство»**** — 17.10, 18.40, 21.40. Инф.-развлек. прогр. «Улыбка» — 20.30.

«ДРУЖБА»: «Три мушкетера» — 15.00, 17.00. «Эммануэль»-6**** — 19.00, 20.30. Видеобар работает с 12.00. Инф.-развлек. прогр. — 19.30.

«ПАРТИЗАН»: «Белый велосипед» — 12.30 (беспл. сеанс). «Полицейская академия: миссия в Москве» — 14.00, 19.20. «Огненный дождь» (2 с.) — 15.30, 21.00. «Новый Одеон» (комедия) — 17.50.

«ПОБЕДА»: «Вспомнить все» — 11.00, 14.50, 18.40. «Тюряга»*** — 13.00, 16.50, 20.40. Инф.-развлек. прогр. — 21.00.

«САЛЮТ»: «Истребители» (торжественное открытие ретроспективного показа фильмов, посвященных 50-летию Победы) — 15.00 (беспл. сеанс). «Огненный дождь» (2 с.) — 17.30, 21.30. «Полицейская академия: миссия в Москве» — 12.00 (л), 13.30, 20.00.

«СОВРЕМЕННИК»: «Коммандо»** — 18.30. «Полицейский с того света» —14.30. «Эмилия»**** — 16.30, 20.20.

«БЕЛАРУСЬ»: «Феофания, рисующая смерть»** — 14.20, 17.50. «Фрэнк и Скарлетт»** — 16.00, 19.40. Инф.-развлек. прогр. — 20.00.

«КИЕВ»: «Фрэнк и Скарлетт»** — 15.00, 18.20. «Горячие тела»*** — 16.45, 20.10.

«КОМСОМОЛЕЦ»: «Крепость» («Последний отсчет») — 12.00, 16.00, 18.40, 20.20. «Зефир в шоколаде» — 14.00, 17.00. «Глубинная звезда»** — 13.00, 15.00, 20.30. «Бешеные псы»*** — 11.00, 15.00. Зал индийского фильма: «Правосудие» (2 с.) — 18.00.

«МИР»: «Крепость» («Последний отсчет») — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00. «Рэмбо»-2** — 13.00, 17.00. «Зефир в шоколаде» — 15.00, 19.00, 20.40. Видеозал: «Мой отец — герой» — 14.30, 16.30, 18.30.

«ПИОНЕР»: «Полет навигатора» (д) — 10.30. «Витька Шушера и автомобиль» (д) — 14.30. «Силы тьмы» — 16.30, 20.00. «Черный шериф» — 12.00, 18.20.

«РАКЕТА»: «Всепоглощающая страсть» — 16.30, 20.30. «Ау, ограбление поезда»** — 18.30. Видеопоказ: «Эйр Америка» — 16.50. «Лорд Дракон» — 19.00.

«РОДИНА»: «Гудзонский ястреб» — 14.30, 18.10, 20.00. «Фрэнк и Скарлетт»** — 16.00. Муз.-развлек. прогр. — с 19.00 до 22.00.

«СМЕНА»: «Блю, земной ребенок» (д) — 14.00. «Ау, ограбление поезда»** — 18.00. «Красота порока»*** — 16.00, 20.00.

«ЦЕНТРАЛЬНЫЙ»: «Правдивая ложь» (2 с.) — 13.00, 17.00, 21.00. «Фрэнк и Скарлетт»** — 15.20, 19.20. «В поисках золотого фаллоса»** — 11.25.

«ЭЛЕКТРОН»: «Сборник журналов «Ералаш» (д) — 11.20. «Зефир в шоколаде» — 14.00, 18.30. «Горячие головы» — 12.30, 15.30, 20.00. «Серфинг-2, или Американские самогонщики»** — 17.00. Инф.-развлек. прогр. — 20.30.

«АВАНГАРД»: «Пришелец Ванюша» (м/ф, д) — 10.30. «Некуда больше бежать» — 15.00. «Смышленые девочки»*** — 17.00.

«ЗНАМЯ»: «Сын Розовой пантеры»** — 16.10 (л), 18.00. «Ау, ограбление поезда»** — 20.00.

На телеэкранах

Пятница, 27 января

Белорусское телевидение

8.00 "Жаворонки, прилетите..." Фильм-концерт.
8.40 Зеркало Си-эн-эн.
8.55 День столетия.
9.00 ТВ — школе. История Беларуси.
9.35 "Паутина-2". Худ. фильм. 3-я серия.

Детский сеанс

10.25 Волшебный экран. Мультфильмы.
10.35 ТО "Мой мир". Мансарда.

x x x

11.05 "Король Лир". Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
13.20 "Из родников чистоты минувшего". Телеочерк.
13.45 На театральных перекрестках мира. "Золотой лев-94".
14.30 Спортплощадка.
14.50 "Место встречи изменить нельзя". 3-я серия.
15.55 "Это оперетта!" Фильм-концерт.
17.00 К 50-летию Победы. "Мы вышли из блокадных дней". Док. фильм.
17.40 Какие мы хозяева? Ганцевичский кожгалантерейный комбинат.
18.00 Новости (с сурдопереводом).
18.10 Педагогический экран. Воспитать человека. Прямая линия.
18.50 Шоу-прогноз.
19.00 Международные новости (Би-би-си).
19.20 У нас дом. Программа для семьи.
19.50 "Тэлесябрына". "Крево".
20.05 Веселый уик-энд.
20.15 Зеркало Си-эн-эн.
20.30 Домовичок.
20.40 Колыбельная.
21.00 Новости.
21.40 Студия "Политика".
21.55 Клип-концерт. Богдан Титомир.
22.05 Экономикст.
22.15 Под куполом Вселенной.
22.30 Новости.
22.55 "Синема" представляет: "Кровавая свадьба". Худ. фильм (Франция).
0.40 Крок. "Супермодель Беларуси-95".

Канал "Останкино"

5.30 Утро.
7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 17.50, 22.50 Новости.
8.00 Сорока.
8.25 "Дикая Роза".
9.00 Огород круглый год.
9.30 "Как здорово, что вместе мы..." Док. фильм.
14.00 Власть и реформы.
14.20 Наш прогноз.
14.25 Хроника деловой жизни.
14.35 К вашим услугам.
14.45 Шоу и бизнес.
15.00 В гостях у сказки. Худ. фильм "Иванко и царь Поганин".
16.35 Рок-урок.
16.50 Мир сегодня.
17.00 Человек и закон.
17.30 В эти дни 50 лет назад.
17.45, 20.30 Погода.
18.00 Бомонд.
18.20 "Дикая Роза".
18.50 Поле чудес.
19.40 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Человек недели.
21.00 "Клан". Телесериал (Франция).
22.10 "Взгляд" с А.Любимовым.
23.05 Музобоз.
23.45 Мультфильм для взрослых.
23.50 Пресс-экспресс.

Канал "Россия"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
6.05 Звезды говорят.
6.10 Ритмика.
6.25 Между прочим.
6.55 Река времени.
7.25 Телегазета.
7.30 Время деловых людей.
8.00 Всемирные новости Эй-би-си.
8.25 Момент истины.
9.20 "Живем и любим".
9.35 "Санта-Барбара".
10.25 Торговый дом.
10.40 Крестьянский вопрос.
11.05, 13.20 Деловая Россия.
14.00 Теннис. Открытый чемпионат Австралии.
15.05 Там-там новости.
15.20 Праздник каждый день.
15.30 Студия "Рост".
16.05 Вокруг "Невского пятачка".
16.45 "Никто не забыт".
16.50 Дисней по пятницам. "Воскресная поездка". Худ. фильм. 1-я серия.
17.40 В этот день...
17.45 Эксповидео.
18.00 Телеконкурс юристов.
18.45 Видеопоэзия. А.Блок.
19.25 Подробности.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 Лидер-прогноз.
20.55 Клип-антракт. А.Айвазов.
21.05 "К-2" представляет: "Иннокентий Смоктуновский — Божьей милостью актер".
22.30 Автомиг.
22.40 Фильм Н.Михалкова "Урга. Территория любви".

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ.
12.10 Тревожный метроном блокады.
13.00 Скорая помощь.
13.30 "Орешек". Док. фильм.
13.40, 15.50, 18.15, 19.00 900 дней и ночей.
13.45 Песни войны. Вениамин Баснер.
14.15 "Во имя воскресения". Док. фильм.
14.45 "Железный дождь". Худ. фильм.
15.55 Д.Шостакович. Симфония N 7 (Ленинградская).
17.45 Храм.
18.50 Спорт, спорт, спорт...
19.10 Большой фестиваль.
19.25 "Блокада". Часть 2-я. Фильм 2-й "Операция "Искра".
20.30 К годовщине полного снятия блокады.
21.20 Телеслужба безопасности.
21.45 Спортивные новости.
22.00 Ваш стиль.
22.10 Волейбол. Чемпионат России. ЦСКА — "Автомобилист".
23.05 "Опасные попутчики". Худ. фильм (США).

НТВ

17.00 "Беверли-Хиллз, 90210".
17.30 "Великолепная семерка".
18.00, 21.00, 23.15 Сегодня.
18.35 Футбольный клуб.
19.20 "Воры в законе". Худ. фильм.
21.35 "Полиция Майами. Отдел нравов".
22.35 Времечко.
23.30 Мир кино. "Отсчет утопленников".

8-й канал

18.00 Мультфильм "Бабар".
18.30 СОЛТЭК: "Доремифасольки".
18.45 "Да будет вам по вере вашей". А.Кашпировский.
19.15 "Аэробика для всех". Светлана Кашицкая.
19.30 Телесериал "Соломея".
20.30 Агентство "Пармикс": "Городские часы", "Новости".
20.45 Мультфильм "Том и Джерри".
21.00 Студия "БМ".
21.15 Время местное.
21.45 "Забытое кино?" Художественный фильм "Три тополя на Плющихе".
23.10 Телесериал "Шансы".

Суббота, 28 января

Белорусское телевидение

8.00 "Играет Игорь Оловников". Фильм-концерт.
8.15 Экономикст.
8.25 Зеркало Си-эн-эн.
8.40 Сущность. Духовная программа.
9.10 "Могилев: страницы истории". Телеочерк.
9.30 Здоровье.
10.05 Мужские игры. Спортивные соревнования команд тракторного и подшипникового заводов г.Минска.
10.55 "Лулу — ангел цветов". Мультсериал.
11.30 Волейбол. Чемпионат Беларуси среди женщин. Первый финальный тур.
12.05 Версия. Рассказ о директоре историко-краеведческого музея с.Ленин Житковичского района Владимире Боярине.
12.20 Первый Международный телефорум "Экомир-95".
13.00 "После 2000 года". Научно-популярный сериал.
14.00 Концерт ансамбля народной музыки "Свята".
14.50 "Визит к Даме". Телеочерк.
15.25 "Плач юродивого". Телеспектакль.
16.25 Звезды белорусского балета. Вечер памяти Семена Дречина.
17.25 "Увлеченные". Киноочерк.
17.35 Мост.
18.05 Шоу-прогноз.
18.10 Адвокат. "Права человека". Прямая линия.
18.40 Телемагазин.
18.50 Музыкальный салон. Приглашает Элеонора Езерская.
19.35 Вечерние размышления.
19.45 Домовичок.
19.50 Веселый уик-энд.
20.00 Международные спортивные новости.
20.35 Колыбельная.
21.00 Новости.
21.40 Клип-концерт. Группа "Браво".
21.50 Под куполом Вселенной.
22.00 "Акколада". Музыкально-развлекательная программа.
22.30 "Звезды" на экране. "Восточный роман". Худ. фильм.
0.05 Короли эстрады. Элвис Пресли.
0.40 Видимо-невидимо. Новости кино-видео-аудио.

Канал "Останкино"

6.30 Субботнее утро делового человека.
7.15 В мире моторов.
7.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
8.00 Зов джунглей.
8.30 Межгосударственная телерадиокомпания "Мир".
10.00 Утренняя почта.
10.30 Медицина для тебя.
11.00 Без паузы.
11.15 Смак.
11.30 "Краса и гордость России". Фильм 5-й.
12.00 "Первые шаги Гомон" (Франция).
13.20 "Дело в шляпе". Фильм 1-й.
13.50, 22.50, 23.50 Новости.
14.00 Диалог в прямом эфире.
14.35 В мире животных.
15.15 Зеркало.
15.40 "Эх, путь-дорожка фронтовая..."
15.50 Брейн ринг.
16.40 До и после.
17.35 "Нож с зазубринами". Худ. фильм (США).
19.40 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.35, 23.00 Погода.
20.45 Смехопанорама.
21.25 Евгений Светланов. Партитура жизни.
22.20 "Магик-шоу".
23.05 "Мэри навсегда". Худ. фильм (Италия).

Канал "Россия"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Звезды говорят.
7.30 Река времени.
7.35 Клип-антракт. М.Шуфутинский.
7.40 Продленка.
8.10 Пилигрим.
8.55 Парламентская неделя.
9.40 Музыка всех поколений.
10.10 "Как жить будем?"
10.55 Телеэрудит.
11.00 "Пропал друг". Худ. фильм.
12.10 Золотая шпора.
12.40 Крестьянский вопрос.
13.20 Де-факто.
13.35 "Эдера". Худ. фильм.
14.25 Теннис. Открытый чемпионат Австралии.
15.20 Белая ворона.
16.05 Футбол без границ.
16.50 "Доктор Джекил и мистер Хайд". Мультфильм (США).
17.50 Праздник каждый день.
18.00 Шарман-шоу.
19.25 "Любовь — смертельная игра". Худ. фильм.
20.55 Телеэрудит.
21.05 Совершенно секретно.
22.30 Автомиг.
22.40 Программа "А".
23.40 "Мой XX век". Худ. фильм (Венгрия).

Частные объявления

ПРОДАЮ

ГАЗ-24 «Волга», черного цвета, экспортный вариант, 1971 г. в., в хорошем состоянии, 1500$. Т. 516-118 (Люба).

Золотые цеп. 585°; 12$ 1 г, от 30 г и более. Т. 474-097.

Часы «Луч». Т. 586-077.

Гербалайф дешево. Т. 629-487.

Новый ТЦ51-510Е. Т. 727-126.

Ткань (Пакистан). Т. 768-375.

Оверлок бытовой. Т. 333-470.

Шв. маш. «Чайка». Т. 458-995.

«Опель-Кадет Караван», 1981 г., глад. маш. «Калинка-М». Т. 266-790.

Кожу. Т. 523-144, 646-505.

Болгарские сухие вина. Т. 270-810.

А/м «BMW-520i», 84 г. Т. 641-338.

Гараж капитальный в р-не ул.Карастояновой. Т. 244-120.

ГАЗ-3302 «Газель». Т. 603-240.

С-ции «Полесье». Т. 519-315.

ТЦ 441; 431; 42-510Е. Т. 597-003.

Лучшие игры и первоклассное ПО к IBM. Т. 377-185.

КУПЛЮ

Реле, разъемы, ПГ, КМ. Т. 503-030.

ТЦ «Горизонт» б/у. Т. 531-316.

Вторсырье. Т. 439-807.

Золотые изделия. Т. 459-590.

Золотые изд. б/у. Т. 323-780.

Золотые изд. б/у. Т. 350-913.

Зол. изделия б/у. Т. 332-514.

СНИМУ

Квартиру с тел. (Советский, Первомайский р-н). Т. 319-020.

Квартиру. Т. 725-292.

Квартиру. Т. 633-283.

Киоск в аренду. Т. 706-318.

1-комн. кв. с тел. Т. 298-297.

ПРИГЛАШАЕМ

Страховое общество «РОСТОК» расширяет сеть агентов и предлагает Вам хорошо оплачиваемую, перспективную работу по совместительству. Если Вы общительны, образованы и энергичны, эта работа — для Вас! Собеседование 28 января в 14 часов по адресу: ул.Долгобродская, 24. Дворец культуры МТЗ, лекционный зал.

Фирма «Юнисал»: в Турцию, Грецию, Болгарию — лыж. курорт; Россию, Вильнюс. Т. 261-259.

Парикмахеров. Т. 300-337.

Водителя с л/а. Т. 435-421.

ПОЗНАКОМЛЮСЬ

Девушка познакомится с мужчиной. Т. 530-236.

Девушка познакомится с мужчиной. Т. 529-759.

Девушка познакомится с мужчиной. Т. 644-675.

Молодая девушка познакомится с мужчиной. Т. 510-967, 393-159.

УСЛУГИ

Доставка закусок, напитков, горячих блюд с 19. Т. 721-329.

Доставка закусок, напитков, горячих блюд с 19. Т. 331-834.

+++Дост. закусок. Т. 337-073.

Грузоперевозки: Минск, РБ, СНГ — до 1,5 т. Т. 769-061.

Визитки, печати. Т. 484-291.

Шлифовка полов. Т. 612-290.

Установка ДУ, ПАЛ, НЧ, ДМВ быстро. Т. 531-316, 528-568.

Лечение алкоголизма, курения, избыточного веса, сексуальных проблем. Прерывание запоя, иглотерапия, кодирование, NLP. Т. 323-103.

Регистрация СП, ИП, ООО, АО. ЧП. Открытие оффшорных компаний. Изготовление визиток, печатей. Т. 200-243, 200-142.

Перевозка грузов. Т. 710-744.

Регистрация предприятий, продажа готовых фирм. Юрконсультации. Т. 200-677, 200-661.

Лечение абстинентного синдрома, запоя. Т. 617-784.

Грузоперевозки по СНГ 2 т, 8 т, 16 т, 21 т, дешево. Т. 554-228.

Штукатурные, столярные, малярные работы. Т. 436-103.

Принимаем заказы на пошив изделий из кожи. Т. 720-054.

Грузоперевозки. Т. 652-227.

Кузовные работы и подготовка к покраске. Т. 439-761.

Услуги аудитора. Т. 701-829.

Рамы на лоджию. Т. 669-854.

Ремонт ТЦ, декодеры, ДМВ, НЧ. Т. 716-572, 711-650.

Ремонт квартир, навеска и сборка мебели. Т. 648-224.

Частные расследования — конфиденциальность. Т. 216-367. Дима.

РАЗНОЕ

СКВ за б/н рубли. Т. 691-400.

СКВ за б/н рубли. Т. 691-400.

Даем кредит под залог. Т. 207-679.

Беру товар на реализацию. РФ и БР. Т. 385-933, 385-935.

Дам ссуду, залог. Т. 588-105.

Утерянные талоны № 9879 с 4-52, выданные Фрунзен. РИК, считать недействительными.

Обналичу срочно. Т. 634-786.

ЗАСНАВАЛЬНІК: Мінскі гарадскі Савет народных дэпутатаў.
Газета выдаецца на рускай і беларускай мовах з лістапада 1990 г. Выходзіць штодзённа, акрамя суботы і нядзелі.
Індэкс 63931. Тыраж 40000 экз. Падпісана ў свет у 12.10.
Допісы, атрыманыя рэдакцыяй, не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца. Аўтары нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў.
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Газета надрукавана ў друкарні выдавецтва «Беларускі Дом друку». г.Мінск, пр-т Ф.Скарыны,79.

ДОБРЫ ВЕЧАР — Добрый вечер
Галоўны рэдактар Анатоль ЗЭКАЎ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г.Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а (2-гі паверх).
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-28-02, бухгалтэрыі — 32-38-94, аддзела рэкламы — 68-29-33, 68-29-74.
АДДЗЕЛАЎ: палітыкі — 68-29-96, эканомікі — 68-28-22, навін — 68-29-98, 68-26-93, адукацыі і навукі, сацыяльных праблем і рэлігіі — 68-29-34, гарадской гаспадаркі — 68-29-35, культуры — 68-27-34, пісьмаў — 68-29-96, фотакарэспандэнта — 68-27-93. ФАКС — 68-29-74.
Рэклама і прыватныя аб'явы прымаюцца ў рэдакцыі газеты. За дакладнасць інфармацыі ў рэкламе і аб'явах адказнасць нясе заказчык.